

Društvo
vzgojiteljev
dijaških domov
Slovenije

Skupnost dijaških domov
Slovenije

Zavod
Republike
Slovenije
za šolstvo

V. mednarodni kongres dijaških domov V. international congress of boarding schools

MODELI VZGOJE V GLOBALNI DRUŽBI MODELS OF EDUCATION IN GLOBAL SOCIETY

ZBORNİK POVZETKOV ABSTRACT BOOK

Uredniki/editors:
Marija Senekovič, Olga Jazbinšek, Dušan Macura

26. IN 27. MAREC 2015
26TH AND 27TH OF MARCH 2015
LJUBLJANA, SLOVENIJA

V mednarodni kongres dijaških domov
V international congress of boarding schools

Modeli vzgoje v globalni družbi
Models of Education in Global Society
Zbornik povzetkov / Abstract Book

Uredniki / Editors:
Marija Senekovič, Olga Jazbinšek, Dušan Macura

Izdajatelj / Publisher:
DRUŠTVO VZGOJITELJEV DIJAŠKIH DOMOV SLOVENIJE /
SLOVENE SOCIETY OF EDUCATORS IN BOARDING SCHOOLS
LJUBLJANA, SLOVENIJA

<http://www.dvdds.si/>

Ljubljana, 2015

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

37.018.3(082)
37.01(082)

MEDNARODNI kongres dijaških domov (5 ; 2015 ; Ljubljana)

Modeli vzgoje v globalni družbi : zbornik povzetkov = Models of education in global societies : abstract book / V. mednarodni kongres dijaških domov, 26. in 27. marec 2015 = V. International Congress of Boarding Schools, 26th and 27th of March 2015, Ljubljana, Slovenija ; uredniki, editors Marija Senekovič, Olga Jazbinšek, Dušan Macura. - Ljubljana : Društvo vzgojiteljev dijaških domov Slovenije, 2015

ISBN 978-961-281-772-5

1. Gl. stv. nasl. 2. Vzp. stv. nasl.
3. Senekovič, Marija, 1957-

278642688

RECENZENTKI ZBORNIKA / REVIEWERS OF THE PROCEEDINGS OF THE CONFERENCE

dr. Majda Pšunder, Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta, Maribor, Slovenija

mr. sc. Andreja Marcetić, suradnica Agencije za odgoj i obrazovanje, Zagreb, Hrvatska

RECENZENTI PRISPEVKOV / ARTICLES REVIEWED BY

dr. Tomaž Vec, Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta, Ljubljana, Slovenija

dr. sc. Goran Vojković, Sveučilište u Zagrebu, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb, Hrvatska

dr. Majda Pšunder, Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta, Maribor, Slovenija

mag. Nataša Erjavec, Dijaški dom Bežigrad Ljubljana, Slovenija

Mojca Bekš, Dijaški dom Bežigrad Ljubljana, Slovenija

Rasta Fašmon, spec., Dijaški dom Lizike Jančar, Maribor, Slovenija

Andreja Gimpelj, Dijaški dom Tabor, Ljubljana, Slovenija

Karmen Lemut, Dijaški dom SŠ Veno Pilon Ajdovščina, Slovenija

Saša Šterk, Dijaški dom Tabor, Ljubljana, Slovenija

Ana Trtnik, CIRIUS, Kamnik, Slovenija

Vojka Viler Krivec, Dijaški dom Ivana Cankarja, Ljubljana, Slovenija

Tina Vrčon, Dijaški dom SŠ Veno Pilon Ajdovščina, Slovenija

Jezikovni pregled / Proofreading:

Odgovornost avtorjev: besedila so objavljena v prejeti verziji. /

Responsibility of the authors: texts are published in the received version.

Oblikovanje / Design:

CwIT, Ljiljana Sušnik, s.p.

Tisk/ Printed by:

mojaTiskarna.si (Anolis)

Naklada / Circulation:

200 izvodov

200 copies

PROGRAMSKI SVET / PROGRAMMING BOARD

dr. Vinko Logaj, Zavod Republike Slovenije za šolstvo,
Ljubljana, Slovenija

dr. Alenka Polak, Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta,
Ljubljana, Slovenija

dr. Alenka Rebula, Državni pedagoški in družboslovni
licej »Anton Martin Slomšek«, Trst, Italija

dr. Damijan Štefanc, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta,
Ljubljana, Slovenija

dr. Aleksander Zadel, Inštitut za osebni razvoj Corpus, Anima, Ratio,
Koper, Slovenija

prof. dr. sc. Jasminka Zloković, Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet,
Odsjek za pedagogiju, Rijeka, Hrvaška

mag. Danica Starkl, Dijaški dom Ptuj, Slovenija

mr.sc. Andreja Marcetić, suradnica Agencije za odgoj i obrazovanje,
Zagreb, Hrvaška

ORGANIZACIJSKI ODBOR / ORGANISATION COMMITTEE

Lilijana Gabrič Hvasti, SGTŠ Radovljica, Dijaški dom Bled, Slovenija
Mojca Bekš, Dijaški dom Bežigrad Ljubljana, Slovenija
Tina Vrčon, Dijaški dom SŠ Veno Pilon Ajdovščina, Slovenija
Metoda Barič Rebolj, Dijaški dom Bežigrad Ljubljana, Slovenija
Andrej Čepin, Dijaški dom Tabor, Ljubljana, Slovenija
mag. Nataša Erjavec, Dijaški dom Bežigrad Ljubljana, Slovenija
Rasta Fašmon, spec., Dijaški dom Lizike Jančar, Maribor, Slovenija
Andreja Gimpelj, Dijaški dom Tabor, Ljubljana, Slovenija
Olga Jazbinšek, Dijaški in študentski dom Koper, Slovenija
Dragan Kojić, Dijaški dom Nova Gorica, Slovenija
Karmen Lemut, Dijaški dom SŠ Veno Pilon Ajdovščina, Slovenija
Dušan Macura, Enajsta akademija, Ljubljana, Slovenija
Nadja Malovrh, spec., Zavod Republike Slovenije za šolstvo,
Ljubljana, Slovenija
Tanja Novakovič, Zavod Republike Slovenije za šolstvo,
Ljubljana, Slovenija
Marija Senekovič, Dijaški dom Maribor, Maribor, Slovenija
Saša Šterk, Dijaški dom Tabor, Ljubljana, Slovenija
Ana Trtnik, CIRIUS, Kamnik, Slovenija
Jasna Vahčič, Dijaški dom Bežigrad Ljubljana, Slovenija
Vojka Viler Krivec, Dijaški dom Ivana Cankarja, Ljubljana, Slovenija
Mira Žlajpah, Dijaški dom Tabor, Ljubljana, Slovenija

KAZALO / CONTENTS

MODELI VZGOJE V GLOBALNI DRUŽBI <i>Prof. dr. Majda Pšunder</i>	14
--	-----------

Plenarna predavanja / Plenary lectures

KAKOVOST V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU V PRIMEŽU DENARJA IN MOČI QUALITY OF EDUCATION IN THE VICE OF MONEY AND POWER <i>Dr. Vinko Logaj</i>	18
---	-----------

ALI OBSTAJA VZGOJA ZA ODGOVORNOST? CAN WE EDUCATE FOR RESPONSIBILITY? <i>Dr. Aleksander Zadel</i>	20
---	-----------

ISTRAŽIVANJE FENOMENA NASILJA MALOLJETNE DJECE NAD RODITELJIMA THE PHENOMENON OF VIOLENCE OF THE CHILDREN AGAINST PARENTS <i>Prof. dr. sc./Ph. D. Jasminka Zloković</i>	21
---	-----------

O ZNANJU, KI MORA BITI (NE)UPORABNO, IN O VZGOJI, KI SE MU NE MORE IZOGNITI ABOUT KNOWLEDGE, WHICH NEEDS TO BE USEFUL(LESS), AND EDUCATION, WHICH CANNOT AVOID IT <i>Dr. Damijan Štefanc</i>	23
--	-----------

S TIMSKIM DELOM DO SODELOVALNE KULTURE V DELOVNEM OKOLJU WITH TEAM WORK TOWARDS COLLABORATIVE CULTURE IN THE WORKING ENVIRONMENT <i>Dr. Alenka Polak</i>	25
--	-----------

DOMSKA VZGOJA VČERAJ, DANES, JUTRI BOARDING SCHOOL EDUCATION YESTERDAY, TODAY AND TOMORROW <i>Mag. Danica Starkl</i>	27
--	-----------

UPRAVLJANJE PROJEKTIMA I PROJEKTNASTAVA U OBRAZOVANJU KAO KLJUČNE SASTAVNICE KLJUČNIH KOMPETENCIJA ZA CJELOŽIVOTNO UČENJE PROJECT MANAGEMENT AND PROJECT TEACHING IN EDUCATION SYSTEM AS KEY ELEMENTS OF COMPETENCE FOR LIFE LONG LEARNING	28
<i>Akademik Ivo Šlaus, Mr. sc. Andreja Marcetić</i>	

Integriteta, kompetence in avtonomija v vzgojnem delu / Integrity, competences and autonomy within educational work

MEŠANE VZGOJNE SKUPINE V DIJAŠKIH DOMOVH MIXED EDUCATIONAL GROUPS IN BOARDING SCHOOLS	32
<i>Saša Šterk</i>	
ETIKA IN PRAVO KOT IMENOVALCA ETOSA DIJAŠKIH DOMOV ETHICS AND LAW AS DENOMINATORS OF ETHOS OF BOARDING SCHOOL	34
<i>Benedikt Ličen</i>	
KOMUNIKACIJA IN POVEZANOST MED VZGOJITELJI IN UČITELJI NA GSKŠ RUŠE COMMUNICATION AND CONNECTION BETWEEN THE TEACHERS IN THE SCHOOL AND THE TEACHERS IN THE DORMITORY AT THE GIMNAZIJA IN SREDNJA KEMIJSKA ŠOLA RUŠE	36
<i>Klavdija Podlesnik, Metka Volmajer</i>	
KOMUNIKACIJA IN ODNOSNI VIDIK DELA Z VEDENJSKO TEŽAVNEJŠIMI UČENCI COMMUNICATION AND RELATIONAL ASPECTS OF WORK WITH PUPILS WITH BEHAVIORAL DISTURBANCES	38
<i>Peter Steničnik</i>	
DIETNA PREHRANA V DIJAŠKEM DOMU DIET MEALS IN BOARDING SCHOOL	40
<i>Katarina Romih Brulc</i>	

USTVARJANJE SKUPINSKE IDENTITETE S POMOČJO SOCIALNIH IGER CREATING GROUP IDENTITY THROUGH SOCIAL GAMING <i>Janja Vidic</i>	41
--	-----------

Poti v prihodnost – vzgoja in izobraževanje za trajnostni razvoj / Paths to the future – education for sustainable development

INTEGRITETA MLADOSTNIKA V SREDNJI ŠOLI THE INTEGRITY OF THE ADOLESCENT IN SECONDARY SCHOOL <i>Dragica Dodič Turk</i>	44
--	-----------

PEDAGOGIKA V ČASU SPLOŠNE KRIZE PEDAGOGY IN TIMES OF GENERAL CRISIS <i>Borut Židar</i>	45
--	-----------

ETIKA IN VREDNOTE: TEMELJ VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNEGA PROCESA V DIJAŠKEM DOMU POLJANE ETHICS AND VALUES EDUCATION IN POLJANE BOARDING SCHOOL <i>Ajda Orlov</i>	47
--	-----------

POMEN PREPOZNAVANJA ČUSTEV ZA POT V PRIHODNOST IN ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ THE IMPORTANCE OF RECOGNISING EMOTIONS FOR A PATH TO THE FUTURE, FOR UPBRINGING AND EDUCATION AS WELL AS FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT <i>Štefanija Jaksetič Dujc</i>	49
---	-----------

VZGOJITELJ V INFORMACIJSKI DOBI TEACHER IN DIGITAL AGE <i>Irena Šuc Hribar</i>	51
--	-----------

ZAGOVORNIK – GLAS OTROKA CHILD'S ADVOCATE – VOICE OF THE CHILD <i>Peter Steničnik</i>	52
---	-----------

Vodenje in management v vzgoji in izobraževanju / Management in the process of education and schooling

DIJAŠKI DOM KOT JAVNI ZAVOD 56
BOARDING SCHOOL AS EDUCATIONAL ESTABLISHMENT
Stanislav Kink

VODENJE V SMERI UČEČE SE ORGANIZACIJE 57
MANAGEMENT AND LEARNING ORGANIZATION'S ASPECT
Tina Vrčon

Kulturne, športne in druge prostočasne dejavnosti / Cultural, sports and other leisure activities

CELOLETNI PROJEKT ČEBELARSKA KULTURNA DEDIŠČINA 60
A YEAR-LONG PROJECT »BEEKEEPING CULTURAL HERITAGE«
Rasta Fašmon

USTVARJALNA PREUREDITEV OKOLICE RIBNIKA V DIJAŠKEM DOMU
– OBLIKOVANJE OAZE MIRU 61
CREATIVE REARRANGEMENT OF A POND ENVIRONMENT
IN A BOARDING SCHOOL – CREATING AN OASIS OF PEACE
Rasta Fašmon

DVA KONCEPTA DVEH DOMSKIH ČASOPISOV – CENZURE IN TRIPERJA 63
TWO CONCEPTS OF TWO DORM PAPERS – CENZURA AND TRIPER
Primož Vresnik

UČENJE GLASBE – ŠOLA IN UŽITEK? 65
LEARNING MUSIC – SCHOOL AND PLEASURE?
Zala Kejžar

**IZVAJANJE PROJEKTA SADEŽI DRUŽBE V DIJAŠKEM DOMU GSKŠ RUŠE 67
FRUITS OF SOCIETY PROJECT AT GSKŠ RUŠE BOARDING SCHOOL**

Klavdija Podlesnik

**PREDSTAVITEV PROSTOČASNE VZGOJNO-INTERESNE DEJAVNOSTI
AVDIO TEHNIKA V DIJAŠKEM DOMU DRAVA MARIBOR 69
PRESENTATION OF FREE TIME EDUCATIONAL ACTIVITY
AUDIO EQUIPMENT IN THE BOARDING SCHOOL DRAVA MARIBOR**

Uroš Murko

**TEK PO MARIBORSKEM MESTNEM PARKU 71
JOGGING IN THE MARIBOR MUNICIPAL PARK**

Danijela Rus

**DOMSKA DIJAŠKA SKUPNOST USTVARJA – OD RAZSTAVIŠČA
DO DRUŽABNEGA PROSTORA ZA DIJAKE 72
BOARDING SCHOOL COMMUNITY IS CREATING – FROM THE
EXHIBITION PLACE TO THE SOCIAL PLACE FOR STUDENTS**

Barbara Štingl

**PRAZNIČNI DECEMBER V DIJAŠKEM DOMU 74
FESTIVE DECEMBER HOLIDAYS IN A BOARDING SCHOOL**

Rasta Fašmon

Odklonsko vedenje mladih / Deviant behavior of young people

**PRISTOPI DELA Z MLADIMI, KI EKSPERIMENTIRAJO Z DROGAMI 76
APPROACHES TO YOUNG PEOPLE WHO EXPERIMENT WITH DRUGS**

Anja Mihevc

**MEDNARODNE MLADINSKE IZMENJAVE – OBLIKA IN PRILOŽNOST
DELA Z MLADIMI Z MANJ PRILOŽNOSTMI 78
INTERNATIONAL YOUTH EXCHANGE – FORM AND OPPORTUNITY
TO WORK WITH YOUNGSTERS WITH FEWER OPPORTUNITIES**

Peter Steničnik

MLADINSKO STANOVANJE KOT ZADNJA STOPNIČKA V SAMOSTOJNO ŽIVLJENJE	80
»THE INDEPENDENT LIVING PROGRAM« AS THE LAST STEP TO THE INDEPENDENT LIFE	
<i>Peter Steničnik</i>	

ODKLONSKO VEDENJE MLADIH Z VIDIKA VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNEGA ZAVODA: USTVARJANJE TEMELJEV ZA UČINKOVITO DELO Z OTROKI IN MLADOSTNIKI S ČUSTVENIMI IN VEDENJSKIMI MOTNJAMI	82
DEVIANT BEHAVIOUR AMONG ADOLESCENT YOUTH IN THE ASPECT OF JUVENILE FACILITY: CREATING BASES FOR EFFICIENT WORK WITH CHILDREN AND ADOLESCENTS HAVING EMOTIONAL AND BEHAVIOURAL DIFFICULTIES	
<i>Anita Leskovšek Feldin</i>	

Sekcija mladih / Student section

KVALITETNO PREŽIVLJANJE PROSTEGA ČASA V DIJAŠKEM DOMU	86
QUALITY SPENDING OF FREE TIME IN BOARDING SCHOOL	
<i>Tomaž Vugrin, Daniel Škofljanc, Nejc Požun, dijaki Nataša Kokol, Metka Trunkelj Mirtič, mentorici</i>	
DOMSKA SKUPNOST DIJAŠKEGA DOMA TABOR	88
BOARDING SCHOOL COMMUNITY TABOR	
<i>Nina Ošep in Neža Plesnik, dijakinji Andreja Gimpelj in Saša Šterk, mentorici projekta</i>	
CELOSTNA PODOBA NOVOLETNEGA AMBIENTA DIJAŠKEGA DOMA LIZIKE JANČAR	90
NEW YEAR'S DECORATION OF LIZIKA JANČAR BOARDING SCHOOL	
<i>Patricija Cehner, dijakinja Rasta Fašmon, mentorica projekta</i>	
PROJEKT ODGOVORNA POTROŠNJA »MOJ DEŽNIK JE ZAME IN ZATE«	91
RESPONSIBLE CONSUMPTION »MY UMBRELLA IS FOR ME AND FOR YOU«	
<i>Sara Jesenko, Suzana Tušar, dijakinji Tina Vrčon, mentorica projekta</i>	

PRENOVA MLADINSKE SOBE RENOVATING THE YOUTH ROOM <i>Petra Berčič in Erika Štremfelj, dijakinji</i> <i>Tina Vrčon, mentorica projekta</i>	92
---	-----------

KO DIJAKI DD MARIBOR STOPIMO SKUPAJ: AKTIVNO SOUSTVARJANJE PREDSTAVITVENEGA FILMA WHEN STUDENTS OF THE MARIBOR BOARDING SCHOOL COME TOGETHER: THE ACTIVE CO-CREATION OF OUR PROMOTIONAL VIDEO <i>Tjaša Jerebič, dijakinja</i> <i>Pija Kristan, mentorica projekta</i>	93
--	-----------

*V imenu organizatorjev se zahvaljujem vsem,
ki ste s svojimi dragocenimi znanstvenimi, strokovnimi
in raziskovalnimi prispevki dali kongresu vsebino. /
On behalf of the organizers I thank you
for making our congress possible with your valuable scientific,
professional and research contributions.*

Lilijana Gabrič Hvasti

MODELI VZGOJE V GLOBALNI DRUŽBI

Hvalevredno je prizadevanje peščice domskih delavcev, ki že petič zapovrstjo prirejajo mednarodni kongres dijaških domov, na katerega privabijo vrsto strokovnjakov iz dijaških domov in širšega slovenskega prostora in iz tujine. Kongres je priložnost za izmenjavo strokovnih in znanstvenih dognanj in za druženje, ki vselej prinaša tudi dodano vrednost.

Hvalevredna pa je tudi sočasna izdaja zbornika, ki prisotnim na kongresu omogoča lažji vpogled v predstavljene referate, vsem nadaljnjim bralcem pa znova srečanje z aktualno tematiko.

*Tričlanski uredniški odbor (Marija Senekovič, Olga Jazbinšek, Dušan Macura) je skrbno zbral prispevke za zbornik prispevkov z naslovom *Modeli vzgoje v globalni družbi* in zbornik zasnoval po tematskih sklopih.*

*V prvem tematskem sklopu z naslovom **Plenarna predavanja** je sedem prispevkov, ki nakazujejo, da se družbene spremembe močno reflektirajo tudi na področju domske pedagogike. Status dijakov v dijaških domovih se je v današnjem družbenem diskurzu spremenil. Meje zrelosti so vse bolj fleksibilne, timski pristop vzgojiteljev (in drugih akterjev v vzgoji) in kakovost v vzgoji in izobraževanju pa nujnost. Ta tematski sklop omogoča razumevanje sestavljenih in dinamičnih vzgojnih odnosov od možnosti reševanja nasilja, preko sodelovalne kulture do vzgoje ključnih kompetenc za vseživljenjsko učenje.*

*V drugem tematskem sklopu z naslovom **Integriteta, kompetence in avtonomija v vzgojnem delu** je šest prispevkov. Prispevki so kompleksen prikaz raznolikosti vzgojnega delovanja v dijaških domovih. Kompleksnost je razmejena od filozofskega razmišljanja o etosu dijaških domov, preko konkretnega pomena komunikacije in odnosnega vidika dela s težavnejšimi učenci do uporabe socialnih iger. Prispevke lahko razumemo tudi kot poročila, ki so nastala iz konkretne rešitve na izkustvenem nivoju.*

Tretji tematski sklop nosi naslov **Poti v prihodnost – vzgoja in izobraževanje za trajnostni razvoj** in združuje šest prispevkov. Prispevki so strokovno utemeljeni in konkretni ter nakazujejo dejstvo nove vloge vzgojitelja, ki dobi dodatno dimenzijo v definiranju kompetenc, to pomeni da mora vzgojitelj kompetentno razvijati kompetence svojih dijakov, pri čemer je potrebno izpostaviti razvoj informacijsko komunikacijskih tehnologij in novih medijev, kar predstavlja nov izziv v vzgoji in izobraževanju.

Četrty tematski sklop nosi naslov **Vodenje in management v vzgoji in izobraževanju**. Združuje dva prispevka, eden predstavlja dijaški dom kot javni zavod, drugi pa izpostavlja pomen vodenja v smeri učeče se organizacije.

V petem sklopu z naslovom **Kulturne, športne in druge prostočasne dejavnosti** je devet prispevkov. Prispevki so strokovni, nekatere lahko razumemo kot poročila ali kot primer dobre prakse. Nakazujejo konkretne načrtovane in izpeljane prostočasne dejavnosti.

V šestem tematskem sklopu z naslovom **Odklonsko vedenje mladih** so štirje strokovni prispevki, ki konkretizirajo pristope dela z mladimi, ki eksperimentirajo z drogami, nakazujejo vrednost mednarodne mladinske izmenjave kot obliko dela z mladimi z manj priložnostmi, utemeljujejo mladinsko stanovanje kot stopničko v samostojno življenje in opredeljujejo temelje za učinkovito delo z mladimi, ki imajo čustvene in vedenjske motnje.

Zadnji, sedmi tematski sklop, nosi naslov **Sekcija mladih** in združuje šest prispevkov, katerih enajst avtorjev je dijakinj in dijakov dijaških domov. Resda so prispevki nastali pod mentorstvi, predpostavljam pa, da so ideje in pisanje samo izjemen avtorski navdih vseh pišočių dijakov. Članki so kvaliteten prikaz konkretnega dela in opredeljujejo preživljanje prostega časa, domsko skupnosti, nooletni ambient, odgovorno potrošnjo, prenavo mladinske sobe in aktivno soustvarjanje.

Zbornik ima 235 strani. Izdajatelj je Društvo vzgojiteljev dijaških domov Slovenije.

Ob koncu dodajam sklepne misli:

Na hitro je bilo potrebno skrbno prebrati obilico gradiva. V soboto in nedeljo. Opravila sem svoje delo, ker sem se spomnila, da sem se tudi sama velikokrat znašla v stiski, ki so jo pomagali reševati neprecenljivi kolegi in prijatelji, tudi tisti iz vrst domske pedagogike. Opravila sem svoje delo, ker so svoje opravili tudi člani organizacijskega odbora in vsi avtorji prispevkov in prav njim gre čestitka za utemeljene in kvalitetne prispevke.

Naj Zbornik pogumno stopi v življenje, je strokovno močan in bo zanimivo branje ciljni populaciji vzgojiteljev ter strokovnim delavcem v dijaških domovih, pa še staršem in mladi generaciji.

Maribor, nedelja 15. marec 2015

Prof. dr. Majda Pšunder

Plenarna predavanja /
Plenary lectures

KAKOVOST V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU V PRIMEŽU DENARJA IN MOČI

QUALITY OF EDUCATION IN THE VICE OF MONEY AND POWER

Dr. Vinko Logaj

Zavod Republike Slovenije za šolstvo, Ljubljana, Slovenija

vinko.logaj@zrss.si

POVZETEK

Prispevek odpira vprašanja zavzemanja za kakovost in njeno doseganje v javnih vzgojnih in izobraževalnih ustanovah v času in prostoru, v katerem se nenehno poudarjata tekmovalnost in iskanje tržne niše, ki predstavlja jedro konkurence. V tem kontekstu konkurenco lahko razumemo kot »zgodbo« moči močnejšega. Utemeljene so nevarnosti za zagotavljanje kakovosti procesov in izidov zaradi realnega nižanja obsega denarja za dejavnost javnih zavodov na področju vzgoje in izobraževanja ter pasti, ki jih v takšnih okoliščinah prinaša povečevanje regulacije v vzgojno-izobraževalnem prostoru. Zmanjševanje obsega denarja na nivo, ki ne omogoča razvoja, posledično deluje na organizacijsko klimo in kakovost.

Ključne besede: vzgoja in izobraževanje, kakovost, moč.

ABSTRACT

The author is opening questions regarding quality and how to reach it in public education institutions in era where the importance of competitiveness and finding a market niche, as a core of competition is constantly emphasized. In such context, competition can be understood as »a story« of the toughest. Due to decreasing amounts of money for public education and the traps that are in such circumstances brought by increased regulation within education system, the concern for ensuring the quality of the process and outcomes is being well grounded. Decreasing the amount of

money to the stage that it does not allow further development has an immediate effect on organizational climate and the overall quality.

Keywords: education, quality, power.

ALI OBSTAJA VZGOJA ZA ODGOVORNOST?

CAN WE EDUCATE FOR RESPONSIBILITY?

Dr. Aleksander Zadel

*Inštitut za osebni razvoj Corpus, Anima, Ratio, Koper, Slovenija
aleksander.zadel@gmail.com*

POVZETEK

Starejši ljudje sami zase radi rečemo, da smo odgovorni. Najbrž bi nam na vprašanje, ali je odgovoren, prav vsak odgovoril, da je. Tudi za starše velja, da bi z ja, odgovorili na vprašanje ali vzgajajo svoje otroke tako, da bi ti postali odgovorni. Zakaj torej okoli sebe vidimo toliko ljudi, za katere bi težko rekli, da so odgovorni? Zakaj tako dvomimo v vse okoli nas, da se vedejo odgovorno, če je vsak zase prepričan, da je odgovorna oseba?

ABSTRACT

Older people like to say for themselves that they are responsible. Whoever is asked, whether they are a responsible person, would probably answer with a yes. The same goes for parents, when they are questioned if the way they are raising their children will make them grow up into responsible human beings.

So why is it, that we see so many individuals for whom it cannot be said that they are responsible? Why do we doubt everyone around us is behaving responsibly, when everyone is convinced that they are a responsible person?

ISTRAŽIVANJE FENOMENA NASILJA MALOLJETNE DJECE NAD RODITELJIMA

THE PHENOMENON OF VIOLENCE OF THE CHILDREN AGAINST PARENTS

Prof. dr. sc./Ph. D. Jasminka Zloković

Sveučilište u Rijeci/University of Rijeka

Filozofski fakultet/Faculty of Philosophy

Odsjek za pedagogiju/ Department of Pedagogy

Hrvatska/Croatia

jzlokovic@ffri.hr

SAŽETAK

Raspon nasilja u obitelji s obzirom na njezine članove uključuje nasilje nad djetetom, nasilje među supružnicima ili izvanbračnim partnerima, nasilje odrasle djece nad roditeljima ili starijim članovima obitelji, ali i nasilje maloljetne djece nad roditeljima kao oblik nasilja koji je u javnosti gotovo negiran iako činjenice iz svakodnevnoga života govore suprotno. Zbog velikoga broja mogućih činitelja teško je odrediti »tipične« počinitelje nasilja ili roditelje (potencijalne) žrtve. Nasilje koje neki roditelji doživljavaju povremeno za mnoge je učestala pojava. Odnos društva prema nasilju, bez obzira na činjenicu tko je žrtva, a tko nasilnik, predstavlja bitan pokazatelj njegova odnosa prema čovjeku, humanosti te stupnja civilizacijske razvijenosti.

Rezultati koje se istraživanjem dobilo potvrđuju prisutnost pojave u nas, a s obzirom na njezinu učestalost rezultati su dijelom komparabilni s dosadašnjim malobrojnim istraživanjima provedenim u nekoliko zemalja. Određene se razlike u odnosu na poznata nam ali malobrojna istraživanja javljaju s obzirom na oblik nasilja kojem su roditelji izloženi. Spolni stereotipi o djevojčicama kao sklonijim psihičkom nasilju, a dječacima sklonijim tjelesnom u našem istraživanju nismo potvrdili. Nasilje nad roditeljima istovremeno se javlja u interakciji više oblika, što problem čini kompleksnijim, a potrebu stručnih intervencija nužnijom. Loši odnosi u obitelji i

izostanak (kvalitetno) provedenoga vremena roditelja i djece javljaju se kao relevantni činitelji u pojavi nasilja. Rezultati pokazuju neuravnotežene obiteljske odnose i upućuju na rizične činitelje. Spoznaje koje iz istraživanja slijede idu u prilog podršci i pozitivnim nastojanjima da se osnaži obitelj i život u njoj učini humanijim.

Ključne riječi: odnosi u obitelji, maloljetna djeca, nasilje nad roditeljima, rizični i zaštitni činitelji.

ABSTRACT

The scope of violence with regard to family members includes violence against children, violence among spouses or extramarital partners, adolescent violence against parents or older family members, as well as child violence against parents, a form of violence whose existence is practically denied in public despite the facts from everyday life that tell a different story. Due to the large number of probable abusers, it is difficult to establish the »typical« abusers or parents as (potential) victims. The violence some parents experience is sometimes a normal occurrence for many others. The attitude of society towards violence, regardless of the identity of a victim or abuser, is an important indicator of its attitude towards a person, humanity and the level of civilizational development.

The results of the research prove that the issue is present in our society and, due to its frequency, the results are comparable in part with previous sparse research conducted in several countries. There are specific differences with regard to the type of violence against parents. Gender stereotypes on girls being more prone to psychological violence and on boys being more prone to physical violence were not established by our research. Violence against parents is created through the interaction of more than one type, which makes the issue more complex and the need for professional intervention all the more necessary.

Bad family relationships and the lack of (quality) time spent between parents and children are relevant factors in the appearance of violence. The results show a lack of balance between family relationships and indicate risk factors.

Keywords: family relationships, adolescent children, violence against parents, risk and protective factors.

O ZNANJU, KI MORA BITI (NE)UPORABNO,
IN O VZGOJI, KI SE MU NE MORE IZOGNITI

ABOUT KNOWLEDGE,
WHICH NEEDS TO BE USEFUL(LESS),
AND EDUCATION, WHICH CANNOT AVOID IT

Dr. Damijan Štefanc

*Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Ljubljana, Slovenija
didaktika@stefanc.net*

POVZETEK

Ena od temeljnih zahtev, ki jih naslavljamo na šolo in nasploh na izobraževanje v današnjem času, je zahteva po uporabnosti znanja, za katerega pričakujemo, da ga bodo mladi usvojili pri pouku in učenju. Učitelji in vzgojitelji na vseh stopnjah izobraževanja se vse pogosteje srečujemo z vprašanjem, ki ga na nas naslavljajo učenci in dijaki, pa tudi starši in širša javnost: čemu je potrebno v šoli usvajati velike količine znanja vseh mogočih disciplin in področij, kje nam bo koristilo, kdaj ga bomo lahko uporabili? In zdi se, da je poskus prepričljivega odgovora na to vprašanje že vnaprej obsojen na neuspeh: najbrž je logično, da vsega znanja, ki smo ga v času izobraževanja primorani usvajati, v življenju ne bomo mogli neposredno uporabiti. Še več, veliko tega znanja bomo tudi razmeroma hitro pozabili, vsaj del bo skozi leta izgubljal na svoji relevantnosti, obenem pa nam sodobne tehnologije omogočajo, da do znanja, ki ga potrebujemo, v vsakem trenutku preprosto dostopamo. Vsi ti argumenti nas lahko kaj hitro privedejo do sklepa, da bi se moralo posredovanje in usvajanje znanja v šoli umakniti drugim, za današnji čas in potrebe bolj relevantnim dejavnostim: razvijanju kompetenc, učenju učenja, razvijanju praktičnih, socialnih in komunikacijskih spretnosti, in še bi lahko naštevali.

Toda kar pri tem ostaja prezrto, je prav temeljna vloga, ki jo ima usvajanje znanja za doseganje vzgojnih učinkov. Na predavanju bomo zato dokazovali tezo, da vrednosti znanja ne gre toliko presojati z vidika njegove

partikularne uporabnosti, veliko bolj je pomembno, na kakšen način dijaki usvajajo znanje, kakšne so pri tem zahteve učitelja, koliko ob tem razvijajo svojo natančnost, vztrajnost, odgovornost, kritičnost ipd. – in se prek tega osebno oblikujejo.

Ključne besede: znanje, učenje, uporabnost, vzgoja, splošna izobrazba.

ABSTRACT

One of the fundamental requests, addressed to school and education in contemporary society, is the request to transmit useful knowledge to young generations. At all levels of education, teachers and other professional workers are challenged by the question, posed to us by students, their parents and general public: why does it seem so necessary to acquire huge amounts of knowledge from all sorts of disciplines and areas? In what sense do we consider this knowledge useful, in what occasions is it going to help us? Very convincing answer to such questions seems to be nearly impossible: it is somehow logical that not all the knowledge we are forced to acquire during our education can be put to direct use in everyday life situations. Even more, we will certainly forget most of that knowledge, at least part of it is going to lose its relevancy and become outdated, and at the same time contemporary technology enables us almost instant access to any knowledge we might need. All these arguments may lead us to the conclusion that transmission of knowledge in contemporary school should give way to other, presumably more relevant activities: development of competencies, learning to learn, developing practical, social and communication skills – to name only few.

However, it remains overlooked in this context the exact fundamental role of knowledge in the processes of acquiring broad educational goals. During the lecture we are going to show that the value of knowledge should not be judged primarily from the point of view of its particular usefulness: we will argue that the process of its acquisition and interiorisation is far more important – how are students acquiring it, what are

teacher's expectations in this process, up to what extent does it help students to develop some of the fundamental personal characteristics and values, such as accuracy, perseverance, responsibility, critical attitude, etc.

Keywords: knowledge, learning, usefulness, education, liberal education.

S TIMSKIM DELOM DO SODELOVALNE KULTURE V DELOVNEM OKOLJU

WITH TEAM WORK TOWARDS COLLABORATIVE CULTURE IN THE WORKING ENVIRONMENT

Dr. Alenka Polak

*Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta, Ljubljana, Slovenija
alenka.polak@pef.uni-lj.si*

POVZETEK

Zahtevne standarde znanja in kompetence, ki naj bi jih pedagoški delavci dosegali oz. razvijali pri učencih, dijakih, gojencih in študentih, je mogoče bolj učinkovito kot individualno dosegati s timskim delom. Timsko delo pedagoških delavcev vključuje timsko načrtovanje, timsko poučevanje ali izvajanje vzgojno-izobraževalnih aktivnosti in timsko evalvacijo. Učinkovito timsko delo vodi v oblikovanje sodelovalne kulture v nekem delovnem okolju, ki pa ta pristop pedagoškega dela hkrati dodatno spodbuja. V delovnem okolju s sodelovalno kulturo so si pedagoški delavci pripravljene med seboj pomagati, njihova komunikacija je konstruktivna, med seboj se dobro poznajo, med seboj se čutijo pozitivno so-odvisne, pripadajoče istemu kolektivu, kolektivno odgovorne, socialno povezane in socialno varne, kar predstavlja pomemben pogoj za njihovo osebno odprtost in kar hkrati spodbuja profesionalni razvoj tako posameznikov kot timov. Proces spodbujanja in razvijanja timskega dela v nekem delovnem okolju je dolgoročen in psihološko-pedagoško zelo občutljiv proces, ki mora biti sistematičen, skrbno načrtovan in postopno uveden v pedagoško prakso.

Ključne besede: timsko delo, sodelovalna kultura, delovno okolje, pedagoški delavci.

ABSTRACT

Demanding standards of knowledge and competences pedagogical workers are supposed to achieve or to develop with pupils and students can be more effectively reached within the team work than individually. The team work of pedagogical workers involves team planning, team implementation of school-based activities (team teaching) and team evaluation. Effective team work leads to the creation of a collaborative culture in the working environment, which at the same time encourages further team work. In the collaborative culture of working environment pedagogical workers are ready to help each other, their communication is constructive, they deeply know each other, they recognised themselves as a positive dependent, attached to the same team, collective responsible, socially cohesive and safe, which are important conditions for their personal openness and for professional development of individuals and teams as well. The process of the promotion and development of team work in an educational workplace is a psychological-pedagogical very sensitive process, which must be systematic, carefully planned and step-by step implemented in the educational practice.

Keywords: team work, collaborative culture, working environment, pedagogical workers.

DOMSKA VZGOJA VČERAJ, DANES, JUTRI BOARDING SCHOOL EDUCATION YESTERDAY, TODAY AND TOMORROW

Mag. Danica Starkl

Dijaški dom Ptuj, Ptuj, Slovenija

danica.starkl@guest.arnes.si

POVZETEK

V prispevku je predstavljeno, kako se je poklic vzgojitelja v dijaškem domu razvijal in spreminjal skozi pregled razvojne zgodovinske poti dijaških domov na Slovenskem. Predstavljen je model vzgojiteljevih profesionalnih značilnosti v dijaškem domu in kakšne so možnosti za profesionalizacijo tega poklica. Ustvarjanje boljše prihodnosti dijaških domov v Sloveniji?

Ključne besede: dijaški dom, vzgojitelj v dijaškem domu, zgodovina poklica vzgojitelja, profesionalizacija poklica, ustvarjanje prihodnosti.

ABSTRACT

The article presents, how the profession of teacher/educator in the Boarding School has evolved and change through a review of the historical development of Boarding Schools in Slovenia. Presented is the model of educators professional features in the Boarding School and what are the prospects for the professionalization of the profession. Create a better future in the Boarding Schools in Slovenia?

Keywords: Boarding School, teacher/educator in the Bording School, history of the profession, professionalism, create the future.

UPRAVLJANJE PROJEKTIMA I PROJEKTN
NASTAVA U OBRAZOVANJU KAO KLJUČNE
SASTAVNICE KLJUČNIH KOMPETENCIJA
ZA CJELOŽIVOTNO UČENJE

PROJECT MANAGEMENT AND PROJECT
TEACHING IN EDUCATION SYSTEM
AS KEY ELEMENTS OF COMPETENCE
FOR LIFE LONG LEARNING

Akademik Ivo Šlaus

*dekan Visoke škole međunarodnih odnosa i diplomacije Dag Hammarskjöld
Zagreb, Hrvatska
slaus@irb.hr*

Mr. sc. Andreja Marcetić

*vanjska suradnica Agencije za odgoj i obrazovanje, Zagreb, Hrvatska
andreja_marcetic@yahoo.com*

SAŽETAK

Znanje i vještine ključni su resursi na kojima se temelji gospodarski rast i opća kvaliteta društvenog života, stoga je izgradnja društva temeljenog na ovim premisama prijeko potreban cilj kojemu bi trebalo težiti svako suvremeno društvo. Između pojma »znanje«, »vještine« i pojma »projekti« i »projektna nastava« postoji vrlo velika korelacijska ovisnost. Naime, za stvaranje i daljnji razvoj društva temeljenog na znanju i vještinama potrebno je konstantno pokretanje novih istraživačkih, razvojnih i drugih projekata. Osnovu razvoja projektnog društva trebao bi činiti obrazovni sustav i cjeloživotno učenje kao kombinacijan znanja, vještina i stavova važnih za osobnu realizaciju i razvitak, uključivanje u društvo i zapošljavanje.

Ključne riječi: znanje, vještine, ključne kompetencije za cjeloživotno učenje, upravljanje projektima, projektna nastava.

ABSTRACT

Knowledge and skills are the key resources that underpin economic growth and overall quality of social life, therefore, is to build a society based on these premises indispensable goal towards which every contemporary society should strive for. Between the concept of »knowledge«, »skills« and the term »project« and »project teaching« there is a large correlation dependence. Specifically, for the creation and further development of society based on knowledge and skills necessary to constantly launching new research, development and other projects. The basis for the development of the project- knowledge society, should be the education system and lifelong learning as a combination of knowledge, skills and attitudes relevant to personal fulfillment and development, also social inclusion and employment.

Keywords: knowledge, skills, key competences for lifelong learning, project management, project teaching.

Integriteta, kompetence
in avtonomija v vzgojnem delu /
Integrity, competences and autonomy
within educational work

MEŠANE VZGOJNE SKUPINE V DIJAŠKIH DOMOVH

MIXED EDUCATIONAL GROUPS IN BOARDING SCHOOLS

Saša Šterk

Dijaški dom Tabor, Ljubljana, Slovenija
sasa.sterk@guest.arnes.si

POVZETEK

Obdobje mladosti je zahtevno življenjsko obdobje. Mladostniki se v njem ukvarjajo s številnimi vprašanji in dilemami, ki jih morajo razrešiti za uspešen prehod v obdobje odraslosti. Skupina vrstnikov, ki skupaj bivajo v dijaškem domu, ima v tem obdobju izjemen vpliv na razvoj posameznika, saj je za osebno rast posameznika zelo pomemben odnos in način življenja med vrstniki.

V članku želim predstaviti zakaj si mladi želijo bivati v mešanih vzgojnih skupinah ter mnenja vzgojiteljev mešanih vzgojnih skupin v ljubljanskih dijaških domovih, o prednostih in pomanjkljivosti mešanih vzgojnih skupin ter na kaj vse je potrebno biti pozoren pri delu v takšnih vzgojnih skupinah.

Ključne besede: mladostnik, mladost, dijaški domovi, mešane vzgojne skupine.

ABSTRACT

Adolescence can be a very challenging period in the life for a youngster. Young people are dealing with many issues and dilemmas that must be resolved to get to adulthood. The group of peers who live together in a boarding school, have an important impact on the development of the individual.

In this article I present the reasons why young people want to live in mixed educational groups, the opinions of educators of mixed educational groups in Ljubljana boarding schools, the advantages and disadvantages of mixed educational groups, and what are the things to have in mind when working in such educational groups.

Keywords: adolescent, youth, boarding school, mixed educational group.

ETIKA IN PRAVO KOT IMENOVALCA ETOSA DIJAŠKIH DOMOV

ETHICS AND LAW AS DENOMINATORS OF ETHOS OF BOARDING SCHOOL

Benedikt Ličen

Dijaški dom SŠ Venó Pilon, Ajdovščina, Slovenija
benedikt_licen@yahoo.com

*»Nekega dne sem spoznal,
da smo živali. Začel sem iskati v sebi.«
Vitomil Zupan¹*

POVZETEK

Odnos med etiko in pravom vedno postavlja več vprašanj. Pravo delovanje bi bilo etično ravnanje po veljavnih zakonih in pravilih. Z drugimi besedami, pravo naj bi pri pisanju zakonov upoštevalo etična načela, pravzaprav etiko pravičnosti poleg določenih interesov neke skupnosti.

Kako se oblikuje in razvija etos nekega dijaškega doma, pa je odvisno še od cele vrste dejavnikov. Etos je živ organizem, ki se mora prilagajati okolju v najširšem pomenu ter se ga mora redno vzdrževati in negovati. Pravo in etika sta (le!) nujna pogoja v vseh pogledih, nikakor pa nista zadostna...

Ključne besede: morala, etika, pravo, etos dijaškega doma, filozofija kot post festum.

¹ *(Moto sem pripisal Vitomilu Zupanu, ki ga je res uporabil v romanu »Duh po človeku«, vendar je tam navedel tudi avtorja – Giannini in sicer v delu »Neznanci«.)*

ABSTRACT

The relationship between ethics and law still raises more questions. Proper functioning would be ethical conduct under applicable laws and rules. In other words, when writing laws and acts, the law should take into account, ethical principles, in fact, the ethics of justice in addition to certain interests of a community.

How the ethos of a boarding school is established and developed also depends on many other factors. Ethos is a living organism which must adapt to the environment in the broadest sense and must be regularly maintained and nurtured. Law and ethics are (merely!) two necessary conditions in all respects, but are certainly not sufficient...

Keywords: morality, ethics, law, ethos of boarding school, post festum philosophy.

KOMUNIKACIJA IN POVEZANOST MED VZGOJITELJI IN UČITELJI NA GSKŠ RUŠE

COMMUNICATION AND CONNECTION BETWEEN THE TEACHERS IN THE SCHOOL AND THE TEACHERS IN THE DORMITORY AT THE GIMNAZIJA IN SREDNJA KEMIJSKA ŠOLA RUŠE

Klavdija Podlesnik

*Gimnazija in srednja kemijska šole Ruše, Ruše, Slovenija
klavdija.podlesnik@telemach.net*

Metka Volmajer

*Gimnazija in srednja kemijska šole Ruše, Ruše, Slovenija
metka1.volmajer@gmail.com*

POVZETEK

Gimnazija in srednja kemijska šola Ruše je zavod, v okvir katerega spadata šola in dijaški dom. Posebnost zavoda je tesna povezanost šole in dijaškega doma. Strokovni kader, ki poučuje na šoli, se hkrati znajde tudi v vlogi vzgojitelja. Tako se vzgojitelji in učitelji vsakodnevno srečujemo v zbornici šole in pri organizaciji ter izvedbi šolskih in obšolskih dejavnosti. To nam omogoča celovitejšo izpeljavo projektov, saj dijaki z obšolskimi dejavnostmi ne zaključijo v šoli, ampak z njimi nadaljujejo v dijaškem domu. Prav zaradi tesne povezanosti šole in dijaškega doma je prisotna močna komunikacija med vzgojitelji in učitelji v povezavi s starši. Povezanost učitelj - vzgojitelj - starš dijaku vzbudi zaupanje v ustanovo, hkrati pa mu omogoči celovit osebni razvoj.

Ključne besede: Gimnazija in srednja kemijska šola Ruše, dijaški dom, šola, učitelji, vzgojitelji, aktivnosti.

ABSTRACT

Gimnazija in srednja kemijska šola Ruše is an institution composed of school and dormitory. Close connection between the school and the dormitory is the institution's special feature, because teachers at school are usually also teachers in the dormitory. They meet in the staff room where they can prepare and organize curricular and extra-curricular activities for the students. This connection enables students to finish what they have started in the school in the dormitory. This close connection enables educational and personal development of the students and it also transfers to the relationship between the teachers and the parents. Close connection between the teachers in the school, teachers in the dormitory and the parents evokes the student's faith in the institution and enables his/her complete personal development.

Keywords: Gimnazija in srednja kemijska šola Ruše, dormitory, school, teachers in school, teachers in the dormitory, activities.

KOMUNIKACIJA IN ODNOSNI VIDIK DELA Z VEDENJSKO TEŽAVNEJŠIMI UČENCI

COMMUNICATION AND RELATIONAL ASPECTS OF WORK WITH PUPILS WITH BEHAVIORAL DISTURBANCES

Peter Steničnik

*Mladinski dom Jarše, Ljubljana, Slovenija
peter@mdj.si*

POVZETEK

O učinkoviti komunikaciji govorimo takrat, ko je sporočilo razumljeno tako, kot ga je pošiljatelj zasnoval. Učitelj gradi odnos z učenci s pomočjo komunikacije, pri čemer mora biti posebej pozoren na to, da uporablja realna sporočila (nikakor pa ne nerealnih: napihnjenih, podcenjujočih, ciničnih ipd.), pohvale na osebnost in vedenje, kritiko pa samo na vedenje (nikakor ne na osebnost!). V prispevku nanizam nekaj smernic za delo z vedenjsko težavnejšimi učenci. V sklepnem delu pa se osredotočam na tehnike dajanja negativnih povratnih sporočil oz. kritike kot so npr.: »jaz« sporočilo, »sendvič« sporočilo, »hladno – toplo« sporočilo idr.

Ključne besede: komunikacija, sporočila, kritika, smernice pri delu z vedenjsko težavnejšimi učenci, tehnike podajanja kritike.

ABSTRACT

Effective communication occurs when the message is understood as designed by the sender. Teacher builds relationship with pupils using communication, which must be particularly mindful to use real messages (instead of unreal: inflated understatement, cynical, etc.), compliments the personality and behavior, and criticism only on the behavior (never on personality!). In this paper I try to outline some guidelines for working with pupils with behavioral disturbances. In the final part I focus on the

techniques of placing negative feedback or critics such as.: »I« message, »sandwich« message, »cold - warm« message, etc.

Keywords: communication, messages, critique, guidelines for working with pupils with behavioral disturbances, techniques of placing critics.

DIETNA PREHRANA V DIJAŠKEM DOMU

DIET MEALS IN BOARDING SCHOOL

Katarina Romih Brulc

Dijaški dom Tabor, Ljubljana, Slovenija
katarina.romih-brulc@guest.arnes.si

POVZETEK

Zakon o šolski prehrani predvideva, da morajo šole sestavo malice ustrezno prilagoditi tistim dijakom, ki tovrstno prilagoditev potrebujejo zaradi zdravstvenih težav, seveda v skladu s smernicami za prehranjevanje. To je t.i. dodatna ponudba šole, ostale obroke pa šole prilagodijo v skladu s svojimi zmožnostmi. V dijaških domovih moramo poskrbeti za celodnevno tedensko prehrano, zato je pravilno načrtovana prehrana, še posebej dietna prehrana, izjemno pomembna za zdravje in dobro počutje dijakov. Soočamo se z različnimi dietami: celiakija, laktozna intoleranca, diabetes ..., pri tem pa lahko nastajajo organizacijske in finančne težave. V svojem prispevku bi rada predstavila diete, s katerimi se največkrat srečujemo v dijaških domovih, probleme pri načrtovanju dietne prehrane ter primere dobre prakse.

Ključne besede: alergija na hrano, preobčutljivost, intoleranca, alergen, dieta.

ABSTRACT

Current legislation requires schools to prepare special dietary meals for students who have food allergies. Boarding schools must provide three meals per day, five days a week. Properly planned meals, especially dietary ones, are necessary for health and well being of students. We have to deal with several special diets: for celiac disease, lactose intolerance and diabetes, as well as organisational and financial difficulties. I would like to present problems with planning of dietary meals, which are the most frequent diets in boarding schools, and successful solutions to this problem.

Keywords: food allergy, food intolerance, allergen, diet.

USTVARJANJE SKUPINSKE IDENTITETE S POMOČJO SOCIALNIH IGER

CREATING GROUP IDENTITY THROUGH SOCIAL GAMING

Janja Vidic

OŠ Venclja Perka, Domžale, Slovenija
jana.vidic17@gmail.com

POVZETEK

Ko otrok vstopa v nove skupine ljudi, se dogaja sekundarna socializacija. Prilagoditi se mora novemu okolju, novim razmeram in sprejemati nove vloge. Obstajajo različne tehnike, ki otrokom pomagajo lažje vključevanje v nove socialne sredine; ena od teh so socialne igre. Potekajo v različnih fazah, učitelj pa je tisti, ki jih vnaša v pouk glede na prevladujoče težave pri zagotavljanju boljšega razrednega vzdušja. Bolj harmonično deluje razred, bolj zadovoljen je posamezen učenec v njem, bolj kakovostno je tudi učenje.

Ključne besede: socializacija, razredna skupnost, vzdušje, socialne igre, kakovostno učenje.

ABSTRACT

When a child enters a new group of people, it needs to adapt to the new environment and situations and accept new roles, and this process is called secondary socialization. There are different techniques that enable children a smoother integration into the new social world. One of the techniques is social games which take place at various stages. By introducing social games into classroom activities, the teacher tries to create a more relaxed classroom atmosphere. The more harmonious the class is, the more satisfied the pupils are and the higher the quality of learning gets.

Keywords: socialization, classroom community atmosphere, social games, high-quality learning.

Poti v prihodnost – vzgoja in
izobraževanje za trajnostni razvoj /
Paths to the future – education
for sustainable development

INTEGRITETA MLADOSTNIKA V SREDNJI ŠOLI

THE INTEGRITY OF THE ADOLESCENT IN SECONDARY SCHOOL

Dragica Dodič Turk

*Srednja medijska in grafična šola Ljubljana, Ljubljana, Slovenija
dragica.dodic-turk@smgs.si*

POVZETEK

Prispevek se osredotoča na razvojna, socialna in osebnostna vprašanja, s katerimi se odraščajoči mladostnik srečuje ob vstopu v srednjo šolo ter z njim tudi starši in šola. Prizadevanje dijaka samega, njegovih staršev, šole oziroma dijaških domov so bistveni dejavniki, ki vplivajo na integriteto oziroma celostni razvoj osebnosti mladostnika na vseh področjih. Tudi pozitivni vrstniški odnosi v šoli se povezujejo z ugodnejšimi učnimi izidi, zlasti z večjo učno zavzetostjo in učnimi dosežki.

Ključne besede: mladostnik, integriteta, starši, šola, vrstniki, odgovornost, učni dosežki.

ABSTRACT

The article focuses on the issues of development, personality, and social issues which young people, and with them, their parents and the school, have to deal with when starting secondary school. The efforts made by the youngsters, their parents, schools, and dormitories are the key elements that affect the integrity and personal growth of young people in all the areas. Positive peer relations at school can be linked to better study results, especially to a bigger degree of devotion to studying and learning outcomes.

Keywords: youth, integrity, parents, school, peers, responsibility, learning outcomes.

PEDAGOGIKA V ČASU SPLOŠNE KRIZE

PEDAGOGY IN TIMES OF GENERAL CRISIS

Borut Zidar

Dijaški dom Poljane, Ljubljana, Slovenija
borut.zidar@guest.arnes.si

POVZETEK

V prispevku obravnavamo razumevanje pedagogike kot znanosti, ki v danih družbenih okvirih sodeluje pri pripravi mlade generacije na življenje v odraslosti. V prvem delu opredeljujemo razmerje med pedagogiko in drugimi družbenimi faktorji organizacije šolskega sistema. Sprašujemo se, kaj lahko pedagogika ponuja družbi v času krize. V drugem delu na osnovi primera historično-materialistične pedagogike predstavimo uresničevanja vzgojnega ideala v Nemški demokratični republiki (NDR). V tretjem delu na primeru vsestransko razvite osebnosti opozarjamo na nevarnosti eskalacije skritih ciljev v izobraževanju. V četrtem delu pa razpravljamo o nekaterih vidikih možnih pedagoških premislekov v aktualnih razmerah v dijaških domovih.

Ključne besede: pedagogika, historično-materialistična pedagogika, NDR, javna vzgojno-izobraževalna ustanova, dijaški dom.

ABSTRACT

The article discusses the understanding of pedagogy as science, which in present social frames helps prepare the young generation for adult life. In the first part, the relationship between pedagogy and other social factors of school system organization is defined. The question being discussed is: »What can pedagogy offer society in times of crisis?« In the second part the example of historical materialist pedagogy illustrates the realization of educational ideal in the German Democratic Republic (GDR). In the third part the example of socialist personality points to the dangers of escalation of hidden curriculum goals in education. In the fourth part some aspects

of possible pedagogical reflections in actual conditions in boarding schools are discussed.

Keywords: pedagogy, pedagogy based on historical-materialism, GDR, public educational institutions, boarding school.

ETIKA IN VREDNOTE:
TEMELJ VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNEGA PROCESA
V DIJAŠKEM DOMU POLJANE

ETHICS AND VALUES EDUCATION
IN POLJANE BOARDING SCHOOL

Ajda Orlov

*Dijaški dom Poljane, Ljubljana, Slovenija
ajda.orlov@guest.arnes.si*

POVZETEK

Že nekaj let se v modernem razvitem svetu družbe soočajo ne le s krizo v gospodarstvu, temveč tudi s krizo morale. Ljudje, ki delamo v pedagoškem poklicu imamo v teh časih še posebej zahtevno nalogo, saj nosimo veliko odgovornost, da otrokom in mladostnikom predamo vrednote in jih naučimo etičnega delovanja ter prevzemanja odgovornosti za svoje vedenje in dejanja. V prispevku želim predstaviti, kako v Dijaškem domu Poljane etiko in vrednote vključujemo v vzgojne cilje, vzgojni proces, domska pravila in vse nivoje življenja in dela z dijaki ter jim tako pomagamo, da razvijajo zavest o poštenju in odgovornosti do sebe in drugih.

Ključne besede: etika, vrednote, vzgoja, odgovornost, dijaki.

ABSTRACT

It has been evident for a few years now that developed countries in Western world are coping not only with financial crises but with crisis in morality as well. The task of pedagogical workers is highly demanding, because we are in charge of teaching children and youngsters ethical behaviour and values as well as personal responsibility. The article discusses different ways ethics and values are integrated into educational goals, educational process, boarding regulations and all levels of life and work with students in Poljane Boarding School, Ljubljana. Thus we help students to develop

self-awareness and personal honesty as well as take responsibility for their actions and behaviour.

Keywords: ethics, values, education, responsibility, students.

POMEN PREPOZNAVANJA ČUSTEV
ZA POT V PRIHODNOST IN ZA VZGOJO IN
IZOBRAŽEVANJE ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ

THE IMPORTANCE OF RECOGNISING EMOTIONS
FOR A PATH TO THE FUTURE, FOR UPBRINGING
AND EDUCATION AS WELL AS FOR SUSTAINABLE
DEVELOPMENT

Štefanija Jaksetič Dujc

Dijaški dom Vič, Ljubljana, Slovenija

stefanija.jaksetic@guest.arnes.si

POVZETEK

Vprašalnik diferenciacije jaza, avtorice Elizabeth Skowron in sodelavcev (1998, 2003), je novejši test, ki naj bi veljavno in zanesljivo ugotavljal posameznikovo čustveno ozaveščenost v okviru obstoječih čustvenih odnosov s pomembnimi drugimi. V tej raziskavi se je preverjalo zanesljivost vprašalnika diferenciacije jaza in njegovo povezanost z rezultati testa anksioznosti po Spielbergerju (1978, 1983) ter lestvico razcepa po Gersonovi (1984). Rezultati, na vzorcu 291 odraslih posameznikov, ki sedaj živijo na področju Slovenije, so pokazali, da je vprašalnik zanesljiv na visokem nivoju in da so rezultati diferenciacije jaza v obratnem sorazmerju z rezultati anksioznosti in lestvico razcepa. Raziskava kaže na možnost uporabe vprašalnika v primeru ugotavljanja nivoja diferenciacije jaza, vendar je potrebno upoštevati tudi nekatere omejitve raziskave.

Ključne besede: čustva, odnosi, diferenciacija jaza, anksioznost, lestvica razcepa.

ABSTRACT

The questionnaire, dealing with the differentiation of self, by Elizabeth Skowron and her colleagues (1998, 2003) is a relatively new test, which should be a valid and reliable assessment of an individual's emotional awareness within the existing emotional relationships with their significant others. This study has examined the reliability of the self-differentiation questionnaire and its relation with both the results of the Spielberger anxiety test (1978, 1983) and the splitting scale by Gerson (1984). The results, based on a sample of 291 adults who now live in Slovenia, showed a high-level reliability of the questionnaire and indicated that the results of the self-differentiation are in inverse proportion to the results of anxiety and the split scale. The study offers the possibility of using the questionnaire in the case of determining the level of differentiation of self, however, it is still necessary to take into account some research limitations.

Keywords: emotions, relationships, differentiation of self, anxiety, splitting scale.

VZGOJITELJ V INFORMACIJSKI DOBI

TEACHER IN DIGITAL AGE

Irena Šuc Hribar

Dijaški dom Poljane, Ljubljana, Slovenija
irena.suc-hribar@guest.arnes.si

POVZETEK

V informacijski dobi tudi vzgojitelji znotraj pedagoškega procesa vse več uporabljamo sodobna sredstva komunikacije ter različne programe in orodja, ki nam olajšajo delo. V članku opisujem tisto, kar uporabljamo vzgojitelji v Dijaškem domu Poljane: elektronsko pošto, program Sezam 2000, e-Asistent in e-zbornico. Slednja je plod našega dela, zato je predstavljena od njenega nastajanja dalje.

Ključne besede: dijaški dom, e-šolstvo, e-zbornica.

ABSTRACT

In digital area teachers in boarding schools use modern communications such as different programmes and tools which make the whole pedagogical process even more effective.

In article there is a short description of applying of modern technologies in Boarding school Poljane: e-mail, Sezam 2000 programme, e-Assistent, virtual staffroom. The last one is described more precisely – from early beginnings till now.

Keywords: boarding school, e-schooling, virtual staff room.

ZAGOVORNIK – GLAS OTROKA

CHILD'S ADVOCATE – VOICE OF THE CHILD

Peter Steničnik

Mladinski dom Jarše, Ljubljana, Slovenija

peter@mdj.si

POVZETEK

Projekt »Zagovornik – glas otroka« poteka pod okriljem Varuha človekovih pravic že od leta 2007 in ima za svoje delovanje zakonsko podlago v Konvenciji o otrokovih pravicah, Evropski konvenciji o uresničevanju otrokovih pravic in v Ustavi RS. Z zagovorništvo želimo okrepiti glas otroka, da bodo njegove pravice spoštovane in njegovi pogledi ter želje upoštevani. Zagovornik ne govori o tem, kaj je najboljšo za otroka, ampak omogoča, da je ta obveščen o stvareh, ki se tičejo njegovega življenja in lahko o njih izrazi svoje mnenje. Zagovorništvo je proces, ki ima vedno učinke opolnomočenja otroka in zaželeno je, da ta izrazi svoje mnenje, glas ali željo, kar se potem z njegovo privolitvijo posreduje določenim osebam, organom oziroma institucijam.

Ključne besede: zagovornik, zagovorništvo, otroci, otrokove pravice, otrokov glas.

ABSTRACT

Project »Child's advocate – voice of the child« takes place under the auspices of the Ombudsman since 2007 and has for its operation statutory basis in the Convention on the Rights of the Child and the European Convention on the Exercise of Children's Rights and the Constitution of the Republic of Slovenia. The advocacy's aim is to strengthen the voice of the children, so that their rights are respected and their views and wishes taken into account. The advocate does not talk about what is best for the children, but allows them to be informed about important issues that affect their lives, so that they can express their opinion. Advocacy is a process that

necessarily has the effect of empowering children to express their opinion, vote or desire, which is then, with their consent, passed to certain bodies or institutions.

Keywords: child's advocate, advocacy, children, children's rights, child's voice.

Vodenje in management
v vzgoji in izobraževanju /
Management in the process
of education and schooling

DIJAŠKI DOM KOT JAVNI ZAVOD

BOARDING SCHOOL AS EDUCATIONAL ESTABLISHMENT

Stanislav Kink

*Dijaški dom Ivana Cankarja, Ljubljana, Slovenija
stane.kink@dic.si*

POVZETEK

Prispevek obravnava področje formalne zakonodaje (zakonske ureditve), ki usmerja delovanje vzgojiteljev v dijaških domov v Sloveniji. Vzgojitelji v dijaških domovih so po zakonu javni uslužbenci. Za vzgojiteljski poklic je značilna dokaj trdna regulacija izobrazbenih pogojev. Odgovornost za vzgojo in izobraževanje se pogosto prelaga na posameznika. Področna zakonodaja ureja obseg delovne (vzgojne) obveznosti znotraj delovne obveznosti, možnosti napredovanja in nadaljnjega izobraževanja vsakega posameznika v javnem zavodu.

Ključne besede: vzgoja, dijaški dom, vzgojitelj, zakon, zakonodaja, javni uslužbenec.

ABSTRACT

In this thesis we examined the formal regulation and legislation of the education field concerning educator's work in boarding schools. Educators in Slovenia are civil servants according to the law. A good deal of rigid regulation of the educational conditions is the main characteristic for educators. The responsibility for educating has more and more often been put on an individual subject. The educational legislation specifies the educational field of activity and opportunities for promotion and possibility of further education for each and every one in civil institution.

Keywords: education, boarding school, educator, law, legislation, civil servant.

VODENJE V SMERI UČEČE SE ORGANIZACIJE

MANAGEMENT AND LEARNING ORGANIZATION'S ASPECT

Tina Vrčon

Dijaški dom SŠ Veno Pilon, Ajdovščina, Slovenija
t.vrcon@gmail.com

POVZETEK

V prispevku bom predstavila pomen pozitivne klime v organizaciji kot predpogoj za kakovostno delo in uspešno rast vsakega zaposlenega. Osredotočila se bom predvsem na pomen pozitivnega vodenja ustanove. Posebej bom izpostavila primer učeče se organizacije, njene značilnosti ter vplive na kakovost dela in osebno rast zaposlenih.

Ključne besede: šolska klima, učeča se organizacija, učinkovito delo, opolnomočenje, vodenje.

ABSTRACT

In the article I represent the importance of good climate in organization as necessary condition for quality and successful work and professional development of each employee. I will especially focus on importance of positive and professional management. I will introduce a learning organization, its features and impact on the quality of work and personal growth of employees.

Keywords: school climate, learning organization, successful working, empowerment, management.

Kulturne, športne in druge
prostočasne dejavnosti /
Cultural, sports and other
leisure activities

CELOLETNI PROJEKT
ČEBELARSKA KULTURNA DEDIŠČINA
A YEAR-LONG PROJECT
»BEEKEEPING CULTURAL HERITAGE«

Rasta Fašmon

*Dijaški dom Lizike Jančar, Maribor, Slovenija
rasta.fasmon@guest.arnes.si*

POVZETEK

V dijaškem domu smo v letu 2014 izvedli čez trideset raznovrstnih akcij, ki so zajele vse generacije, saj smo organizatorji vključili najmlajše, dijake, srednjo generacijo in starostnike. S projektom smo promovirali čebelarsko kulturno dediščino doma in v tujini.

Ključne besede: dijaški dom, čebelarska kulturna dediščina.

ABSTRACT

In 2014 more than thirty different actions, which included all generations (children, students, middle-aged and elderly people), were organized in Lizika Jančar Boarding School. The project promoted beekeeping cultural heritage in Slovenia and abroad.

Keywords: boarding school, beekeeping cultural heritage.

USTVARJALNA PREUREDITEV OKOLICE RIBNIKA V DIJAŠKEM DOMU – OBLIKOVANJE OAZE MIRU

CREATIVE REARRANGEMENT OF A POND ENVIRONMENT IN A BOARDING SCHOOL – CREATING AN OASIS OF PEACE

Rasta Fašmon

*Dijaški dom Lizike Jančar, Maribor, Slovenija
rasta.fasmon@guest.arnes.si*

POVZETEK

USTVARJALNA PREUREDITEV OKOLICE RIBNIKA V DIJAŠKEM DOMU – OBLIKOVANJE OAZE MIRU je uspešno izpeljan projekt Kulturno-športnega društva Lija in Dijaškega doma Lizike Jančar. S podporo Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport ter vnemo vseh zaposlenih in dijakov smo izpeljali kakovosten program, ki je naletel med mladimi na izvrsten odziv. Med načrtovanimi cilji so bili izobraževalni, vzgojni, socializacijski in razvojni cilji ter podpora inovativnosti in ustvarjalnosti.

Ključne besede: dijaški dom, dijaki, ustvarjalnost, inovativnost, trajnostni razvoj.

ABSTRACT

CREATIVE REARRANGEMENT OF A POND ENVIRONMENT IN A BOARDING SCHOOL – CREATING AN OASIS OF PEACE is a project, which was successfully carried out by Sport and Culture Association »Lija« and Lizika Jančar Boarding School. With the support of Ministry of Education, Science and Sport as well as the enthusiasm of the staff and students we carried out a quality program, which was well accepted by young people. The planned objectives included educational goals, socialization goals and development goals as well as support to innovation and creativity.

Keywords: boarding school, students, creativity, innovation, sustainable development.

DVA KONCEPTA DVEH DOMSKIH ČASOPISOV – CENZURE IN TRIPERJA

TWO CONCEPTS OF TWO DORM PAPERS – CENZURA AND TRIPER

Primož Vresnik

Dijaški dom Ivana Cankarja, Ljubljana, Slovenija
primoz.vresnik1@guest.arnes.si

POVZETEK

DVA KONCEPTA DVEH DOMSKIH ČASOPISOV – CENZURE IN TRIPERJA
Mediji so pomemben informacijsko-socializacijski dejavnik, ki vpliva na mentalno predstavo mladih o ožjem in širšem svetu. V dobi medijske prenasičenosti so dijaki pogosto v pasivni vlogi. Mnogi nimajo možnosti in tudi ne priložnosti, da bi pisali za kakšen pisan medij. Nekateri dijaški domovi ponujajo možnost pisanja za medij (bilten, glasilo, blog ipd). Dijaška glasila so redkost. V Dijaškem domu Bežigrad izhaja glasilo Cenzura. V Dijaškem domu Ivana Cankarja časopis Triper. Omenjena pisana medija motivirata mlade za medijsko pismenost, hkrati pa ponujata dijakom vstop v proces medijskega opismenjevanja. Proces je dolgotrajen. V dobi funkcionalne polpismenosti ali celo nepismenosti je to pomemben didaktični prispevek za tiste dijake, ki so se pripravljene izmojstriti v pisanju za medij. Koncepta obeh – Cenzure in Triperja sta pričakovano različna. V ohranjanju te različnosti primerjava ni možna. Vsebinska okvirja sta razumljivo različna in uredništvu predstavljata svoj koncept in ne toliko empirične vsebine člankov. Hipoteza tega strokovnega članka je, da mladi tudi na ravni pisane besede niso nobena homogena skupina, ampak da je heterogenost vpisana v različno nadarjenost in psihosocialno opremljenost za pisanje. Članek obravnava tudi ožjo in širšo medijsko podobo. Metodološko se izkušnja s terena (uredniški notranji pogled oz. samorefleksija) združuje s sodobno teorijo vzgoje za medije. Kulturno vzgojo.

Gljučne besede: dijaški dom, dijaki, mediji, medijska pismenost, koncept glasila, glasilo Cenzura, časopis Triper.

ABSTRACT

TWO CONCEPTS OF TWO DORM PAPERS – CENZURA AND TRIPER The media are an important informational and sociological factor in how young people perceive the world around them. In the age of media oversaturation, students often find themselves in a passive role. Many don't have the possibility or the chance to contribute to a written medium. Some freshman dorms offer the opportunity to write for a medium (bulletin, newsletter, blog etc.). Students bulletins are a rarity. The Boarding School Bežigrad publishes the bulletin Cenzura, and the Boarding School Ivan Cankar publishes a paper named Triper. The mentioned papers motivate young people toward media literacy while enabling freshmen to enter the process of media comprehension. This process takes some time. In today's world of functional half-literacy or even illiteracy this is an important didactic contribution for those students who are willing to master their media writing skills. The concepts of both Cenzura and Triper are expectedly different, and keeping these differences makes any comparison between the two impossible. Within their contextual framework, the editors focus more on the paper's concept and less on the empirical content of their articles. The hypothesis of this expert article is that young people do not form a homogeneous group when considering their writing skills. Heterogeneity lies in talent and psychosocial availability of writing. The article also deals with the wide and narrow media image. Methodologically, practical experience (editorial inner views or self-reflection) combines with the modern theoretical media education. Cultural education.

Keywords: boarding schools, media, media literacy, bulletin concept, Cenzura bulletin, paper Triper.

UČENJE GLASBE – ŠOLA IN UŽITEK? LEARNING MUSIC – SCHOOL AND PLEASURE?

Zala Kejžar

*Glasbena šola Vrhnika, Vrhnika, Slovenija
zala.kejzar@gmail.com*

POVZETEK

Šolski sistem preveč poudarja znanje in reproduciranje znanja, premalo pa ustvarjalnost. Človekovega napredka brez ustvarjalnih uvidov ne bi bilo. Človek z ustvarjanjem izrazi sebe v tem svetu. To lahko stori samo kadar je sproščen. Pri svojem delu opažam, da otroci že v učilnico stopijo napeti in utrujeni od vsakodnevnih stresov. Tudi sama imam predpisan učni načrt, ki ga moram realizirati. To vedno lahko storim s spoštovanjem, doslednostjo, poslušanjem, empatijo, humorjem in ljubeznijo. Z njimi delam tako kot bi želela, da drugi delajo z mano. Učenci mi to s svojim igranjem, humorjem in ljubeznijo vedno povrnejo. Najlepše je videti otroka na odru, ki uživa ko igra in s tem navduši občinstvo ali pa mladega nadarjenega človeka, ki ga glasba tako navdušuje, da se je odločil, da bo to njegova življenjska pot.

Ključne besede: poučevanje, spoštovanje, doslednost, poslušanje, empatija, humor, ljubezen.

ABSTRACT

Our school system is putting too much emphasis on rational knowledge and knowledge reciprocation, not so much on creativity. Yet there would be no human progress without creativity and human insights. Being creative means expressing yourself in this world. One can do so only when relaxed. Sometimes pupils come to saxophone lessons already tense and stressed from school and everyday schedule. I also have a curriculum, that I have to stick to and fulfill, yet I can do that with respect, consistency, listening, empathy, humor and love. They always repay me with good playing, humor and love. The best thing to see and hear is a pupil play well on stage and

enjoy while playing or to see a young person get so excited about music, that he/she chooses it to be his/her professional way.

I graduated with a degree in jazz saxophone and pedagogics at the Klagenfurt Conservatory and in biology at the Biotechnical Faculty - University of Ljubljana. I work as a saxophone teacher in public music school Vrhnika. I teach for more than 11 years. Seven of my pupils continued their musical education at Ljubljana Music and Ballet Conservatory, Conservatory Giuseppe Tartini in Trieste and Klagenfurt Conservatory as classical or jazz saxophone students. Many pupils attended saxophone competitions, seminars and workshops and participated in various CD recordings.

Keywords: teaching, respect, consistency, listening, empathy, humor, love.

IZVAJANJE PROJEKTA SADEŽI DRUŽBE V DIJAŠKEM DOMU GSKŠ RUŠE

FRUITS OF SOCIETY PROJECT AT GSKŠ RUŠE BOARDING SCHOOL

Klavdija Podlesnik

*Dijaški dom Gimnazije in srednje kemijske šole Ruše, Slovenija
klavdija.podlesnik@telemach.net*

POVZETEK

V dijaškem domu GSKŠ Ruše smo že tretje leto vključeni v projekt Sadeži družbe, ki je pod okriljem Slovenske filantropije. Kot prostovoljci smo že vrsto let aktivni v lokalni skupnosti Ruše. Ko smo se vključili v projekt, smo razširili medgeneracijsko delovanje in področje prostovoljstva. Namen projekta je spodbujati medgeneracijsko sodelovanje, ki povezuje mlajše in starejše. Projekt izvajamo na šoli in v dijaškem domu, vendar so dijaki dijaškega doma v popoldanskem času dosti bolj aktivni kot dijaki, ki ne bivajo v dijaškem domu. V prostem času se naši dijaki povezujejo z različnimi institucijami v kraju, pripravljajo prireditve za starejše. Družijo se z osebami, ki imajo čustvene težave, s starostniki in invalidnimi krajani, izvajajo individualne ure računalništva za ostarele občane ali pa sodelujejo pri različnih kulturnih prireditvah v kraju.

Ključne besede: Gimnazija in srednja kemijska šola Ruše, dijaški dom, projekt Sadeži družbe, prostovoljstvo, dijaki, popoldanske dejavnosti, medgeneracijsko sodelovanje, lokalna skupnost občine Ruše.

ABSTRACT

GSKŠ Ruše dorm has, for the third year in a row, participated in the Fruits of Society project, a project run by Slovenian Philanthropy. Our pupils have been active volunteers in the local community for many years. When the school entered the project, we started to disseminate intergenerational

activities and the volunteering culture itself. The aim of the project is to promote intergenerational cooperation. Even though both commuter and dorm pupils are involved in the project, the latter are significantly more active in the afternoon. They give their help to various local community institutions and socialise with senior citizens, disabled people and people with emotional problems. They also provide individual lessons in computing for the elderly and take part in cultural events.

Keywords: Grammar School and Secondary School of Chemistry Ruše, boarding school, Fruits of Society project, volunteering, pupils, afternoon activities, intergenerational cooperation, Ruše local community.

PREDSTAVITEV PROSTOČASNE VZGOJNO- INTERESNE DEJAVNOSTI AVDIO TEHNIKA V DIJAŠKEM DOMU DRAVA MARIBOR

PRESENTATION OF FREE TIME EDUCATIONAL ACTIVITY AUDIO EQUIPMENT IN THE BOARDING SCHOOL DRAVA MARIBOR

Uroš Murko

*Dijaški dom Drava Maribor, Slovenija
uros.murko@dddrava.si*

POVZETEK

V članku predstavljamo vzgojno-izobraževalno okolje dijaškega doma, v okviru katerega dijaki izpolnjujejo svoje šolske obveznosti, ob tem pa jim je ponujena možnost izpolnjevanja njihovih interesov ter želja v okviru prostočasnih vzgojno-izobraževalnih dejavnosti. Ob tem bomo predstavili vlogo vzgojitelja. V tej povezavi želimo opozoriti na pomembnost in koristnost prostočasnih vzgojno-izobraževalnih dejavnosti v dijaškem domu, ki predstavljajo ključen element obšolskega razvoja posameznika in širjenja nabora njegovih veščin. Velika prednost prostočasnih vzgojno-izobraževalnih dejavnosti je v tem, da se dijaki v njih vključujejo prostovoljno, kar jim omogoča učinkovitejše preiskovanje njihovih talentov, saj so zanje notranje motivirani, hkrati pa odkrivajo nova spoznanja.

Ključne besede: dijaški dom, prostočasna dejavnost, avdio-tehnika, neformalno izobraževanje, projektno delo z dijaki.

ABSTRACT

In this paper we would like to present the educational environment in boarding school through which students fulfill their obligation to attend school, while they are given the opportunity to meet their interests and desires in the context of free time educational activities. I'll present the role

of educator. In this connection, we would like to present the importance and utility of free time educational activities in the dormitory, which are representing a key element of extra-curricular development of the individual and broadening the range of his skills. The great advantage of free time educational activities is the fact that students on a voluntary basis, enabling them to research more effectively their talents, since they are internally motivated, while discovering new knowledge.

Keywords: boarding school, free time educational activity, audio technique, informal education, project work with students.

TEK PO MARIBORSKEM MESTNEM PARKU

JOGGING IN THE MARIBOR MUNICIPAL PARK

Danijela Rus

Dijaški dom Drava Maribor, Slovenija
danijela.rus@dddrava.si

POVZETEK

V Dijaškem domu Drava Maribor v okviru Zdrave šole potekajo različne aktivnosti z namenom predstavitve pomena zdravja v vseh vidikih vsakdanjega življenja. Ena izmed tovrstnih aktivnosti je tek po mariborskem Mestnem parku, s katerim motiviramo mlade v skrbi za lasten telesni in duševni razvoj. V prvem delu članka predstavljamo tek skozi zgodovino, opisane so njegove koristi za naše zdravje ter poudarjamo prednosti teka v skupini. Ob koncu teoretičnega dela se posvečamo odnosu, ki ga mladi gojijo do svojega zdravja. Drugi del prispevka opisuje dogodek - tek po mariborskem Mestnem parku, ki ga vsako leto prirejamo v Dijaškem domu Drava Maribor.

Ključne besede: dijaški dom, tek, mladi, zdravje.

ABSTRACT

In order to present the importance of health in all aspects of everyday life, Boarding school Drava Maribor organizes a variety of activities, which are held in the course of the »School of Health«. One of these activities is a track event through the Maribor Municipal Park, with which we motivate young people to care for their own physical and mental development. The article begins by introducing the history of running, its benefits to our health and the advantages of running in a group. The end of the theoretical part is devoted to the relationship of young people to their health. The second part describes the activity – a track event through the Maribor Municipal Park, which is being organized by the Boarding school Drava Maribor every year.

Keywords: boarding school, track event, young people, health.

DOMSKA DIJAŠKA SKUPNOST USTVARJA – OD RAZSTAVIŠČA DO DRUŽABNEGA PROSTORA ZA DIJAKE

BOARDING SCHOOL COMMUNITY IS CREATING – FROM THE EXHIBITION PLACE TO THE SOCIAL PLACE FOR STUDENTS

Barbara Štingl

Dijaški dom Drava Maribor, Slovenija

barbara.stingl@dddrava.si

POVZETEK

Namen pričujočega prispevka je predstaviti pomen aktivnega delovanja domske dijaške skupnosti v dijaškem domu. Po besedah J. Rich Harris in drugih strokovnjakov s področja preučevanja mladostnikov, otroka oblikujejo vrstniki in vpliv slednjih utegne biti zelo močna motivacija za participacijo in udejstvovanje mladih na področju domskega življenja v njihovem prostem času.

Na tem mestu bo iz zornega kota tako vsebinskega kot procesnega vidika izpostavljeno delo s projektno skupino, ki se je pod vodstvom mentorice lotila preureditve domskega razstavišča v uporaben bivalni prostor za dnevna ali večerna druženja ter prireditve, ki se je izkazal za izjemno sprejeto in dobrodošlo popestritev dijaškega doma.

Ključne besede: dijaški dom, domska dijaška skupnost, prosti čas, projektno delo, motivacija, kreativnost, kakovost življenja.

ABSTRACT

The purpose of this paper is to expose the importance of active participation of the boarding school community in our boarding school. According to J. Rich Harris and other experts in the field of study of adolescents,

kids themselves are usually the ones, who are affecting the life and the behaviour of other kids of the same age the most. That's why the active participation of boarding school students in different activities in their free time can also be seen as a motivation for other ones, to become an active part in creating a living in this kind of an educational institution.

At this point we are going to present the work of the project group, which was under the teachers mentorship, realizing a rearrangement of the exhibition place into a useful big living-room, that can be also used for different gatherings and events, and has proved to be a highly accepted and appreciated place for students to hang out with friends and feel comfortable in.

Keywords: boarding school, boarding school community, free time, project work, motivation, creativity, quality of living.

PRAZNIČNI DECEMBER V DIJAŠKEM DOMU

FESTIVE DECEMBER HOLIDAYS IN A BOARDING SCHOOL

Rasta Fašmon

Dijaški dom Lizike Jančar, Maribor, Slovenija
rasta.fasmon@guest.arnes.si

POVZETEK

V postmoderni in multikulturni družbi v kateri živimo, se vsak dan kopičijo gore odpadkov, ki so pereč okoljski problem. Prispevek osvetljuje dve novoletni dekoraciji, ki jima je skupno to, da sta nastali iz zavrženih materialov. Izdelave inovativnih aplikacijskih predlogov sta se lotili dve skupini dijakov, ki sta bili fleksibilni in fluentni za nove ideje in izzive.

Ključne besede: novoletna okrasitev, zavrženi materiali, trajnostni razvoj.

ABSTRACT

We live in a post-modern and multicultural society, where mountains of rubbish from daily waste represent a huge environmental problem. The article deals with two New Year's decorations, which were created from waste material. Two groups of students, flexible and open to new ideas and challenges started manufacturing innovative applications.

Keywords: New Year's decoration, waste material, sustainable development.

Odklonsko vedenje mladih /
Deviant behavior of young people

PRISTOPI DELA Z MLADIMI, KI EKSPERIMENTIRAJO Z DROGAMI

APPROACHES TO YOUNG PEOPLE WHO EXPERIMENT WITH DRUGS

Anja Mihevc

*DrogArt, Ljubljana, Slovenija
anja@drogart.si*

POVZETEK

Združenje DrogArt je nevladna organizacija, ustanovljena z glavnim namenom zmanjševanja škodljivih posledic drog med mladimi. V okviru Združenja poteka več programov in projektov, s katerimi se poskušamo približati mladim, ki eksperimentirajo z alkoholom in drugimi drogami. Lokacije, kjer se eksperimentiranje najpogosteje odvija, so lokacije nočnega življenja – lokali, klubi, diskoteke, prizorišča večjih prireditev, odprti javni prostori. Prispevek govori o konceptu zmanjševanja škode, ki se je izkazal kot učinkovit pristop dela z mladimi.

Prav tako se bomo tekom prispevka dotaknili novih psihoaktivnih snovi, ki so trenutno v porastu ter na tehnike dela, ki so učinkovitejše pri osveščanju in spremljanju mladih, ko se srečujejo z alkoholom in/ali drugimi drogami ter pregledali, kaj se je tekom svetovanja v DrogArt centru za svetovanje in psihoterapijo izkazalo kot pomembno in učinkovito pri obravnavi mladih. V diskusiji bomo podelili izkušnje pri delu z mladimi ter skupaj iskali načine za reševanje problematike dela z mladimi, ki eksperimentirajo z drogami.

Ključne besede: eksperimentiranje, zmanjševanje škode, nočno življenje, nove psihoaktivne snovi, svetovanje.

ABSTRACT

The Association DrogArt is a non-governmental organization which works in the field of drug and alcohol related harm reduction among young people. Harm reduction is a set of practical strategies and ideas aimed at reducing negative consequences associated with drug use and incorporates a spectrum of strategies from safer use, to manage use to abstinence to meet drug users »where they are«. Harm reduction strategy is a good approach to young people who just need information and support for taking responsible decisions.

Work at DrogArt includes outreach work (providing information to young people in bars, parties, open spaces), prevention and harm reduction over the internet, counselling to young people that encounter problems related to alcohol or illicit drug (including new psychoactive drugs) use.

It is also very important to share experiences between experts who are working with young people, because only cooperation can offer young people enough energy for coping with stressful situations.

Keywords: experimentation, harm reduction, nightlife, new psychoactive substances, counselling.

MEDNARODNE MLADINSKE IZMENJAVE –
OBLIKA IN PRILOŽNOST DELA
Z MLADIMI Z MANJ PRILOŽNOSTMI

INTERNATIONAL YOUTH EXCHANGE –
FORM AND OPPORTUNITY TO WORK WITH
YOUNGSTERS WITH FEWER OPPORTUNITIES

Peter Steničnik

Mladinski dom Jarše, Ljubljana, Slovenija
peter@mdj.si

POVZETEK

Mladinske izmenjave omogočajo mladim še posebej ranljivim skupinam, kot so naši mladostniki iz stanovanjske skupine, da razvijejo kompetence, ozavešijo družbeno relevantne teme in preko neformalnega učenja raziskujejo druge kulture, navade in življenjske stile vrstnikov iz drugih držav. Ker so osrednje teme aktivnosti rezultat predhodnega usklajevanja udeleženih mladih in ker mladi soustvarjajo program, ki ni šolsko ali kako drugače storilnostno naravnano, izražajo več motivacije in osebne zadovoljstva pri pridobivanju novih spretnosti, znanj oziroma življenjskih kompetenc. Mladinske izmenjave razumemo kot dodano vrednost pedagoški obravnavi v naši stanovanjski skupini, ki poleg pozitivnih učinkov tako v osebnotnem razvoju kot tudi na skupinski dinamiki omogočajo spoznavanje drugih kultur in razvijanje spoštovanja do različnosti, vzpostavljanje mednacionalnega sodelovanja in spoprijemanje z diskriminacijo.

Ključne besede: mladinska izmenjava, stanovanjske skupine, otroci in mladostniki s težavami v vedenju in čustvovanju, alternativne oblike dela, kompetence, neformalno učenje.

ABSTRACT

Youth exchanges allow young people, particularly vulnerable groups such as youngsters from our residential home group, to develop competencies, to become aware of socially relevant themes and non-formal learning through exploring other cultures, traditions and lifestyles of their peers from other countries. The central themes of activity are coordinated by partners and youngsters taking active role from beginning until the end - they co-create a program that is not school oriented. Therefore participants express more motivation and personal satisfaction in process of learning new skills, knowledge and competencies. We consider youth exchange as a value-added to our pedagogic approach in our residential home group. In addition to the positive effects both on personal development as well as group dynamics, it allows learning about other cultures and developing respect for diversity, the creation of transnational cooperation and combating discrimination.

Keywords: youth exchange, residential home groups, youngsters with emotional and behavioral difficulties, alternative forms of work, competencies, non-formal learning.

MLADINSKO STANOVANJE KOT ZADNJA
STOPNIČKA
V SAMOSTOJNO ŽIVLJENJE

»THE INDEPENDENT LIVING PROGRAM«
AS THE LAST STEP TO THE INDEPENDENT LIFE

Peter Steničnik

*Mladinski dom Jarše, Ljubljana, Slovenija
peter@mdj.si*

POVZETEK

Mladinsko stanovanje je način izvajanja vzgojnega programa, v katerem mladostnik biva samostojno in dislocirano izven matične vzgojne ustanove, od katere prejema samo materialno in svetovalno pomoč v procesih končnega osamosvajanja in v primerih, ko vrnitev oziroma bivanje v matični ali nadomestni družini ni več možna ali je nesmiselna. Eden izmed glavnih ciljev vzgoje oz. vodenja mladostnika v mladinskem stanovanju je osamosvajanje oziroma intenzivno usposabljanje za kasnejše popolnoma samostojno življenje. Koncept mladinskega stanovanja temelji na načelih prostovoljnosti, aktivne vloge in soodgovornosti mladostnika v procesu lastnega razvoja, integracije in de-institucionalizacije, timskega dela, ekonomičnosti in oblikovanja podporne socialne mreže.

Ključne besede: mladinsko stanovanje, po-odpustno spremljanje, stanovanjske skupine, otroci in mladostniki s težavami v vedenju in čustvovanju, alternativne oblike dela.

ABSTRACT

»The independent living program« is a method of conducting the care program, where the young person lives independently at a separate location from the primary care institution, receiving only material and consultation support during the processes of obtaining complete independence,

and in cases when the return to the primary or supplementary family is no longer possible or suitable. One of the main goals of providing care or guidance to a young person in an independent living program is to help them obtain independence, i.e. intensive education for future completely independent living. The concept of the independent living program is based on the principles of volition, an active role, and the shared responsibility of the young person in the process of their own development, integration, detachment from the institution, team work, supporting social network, and learning economic independence.

Keywords: »independent living program«, aftercare monitoring, residential home groups, youngsters with emotional and behavioral difficulties, alternative forms of work.

ODKLONSKO VEDENJE MLADIH Z VIDIKA
VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNEGA ZAVODA:
USTVARJANJE TEMELJEV ZA UČINKOVITO DELO
Z OTROKI IN MLADOSTNIKI S ČUSTVENIMI
IN VEDENJSKIMI MOTNJAMI

DEVIANT BEHAVIOUR AMONG ADOLESCENT
YOUTH IN THE ASPECT OF JUVENILE FACILITY:
CREATING BASES FOR EFFICIENT WORK
WITH CHILDREN AND ADOLESCENTS HAVING
EMOTIONAL AND BEHAVIOURAL DIFFICULTIES

Anita Leskovšek Feldin

*Vzgojno-izobraževalni zavod Višnja Gora, Višnja Gora, Slovenija
anita.leskovsekfeldin@gmail.com*

POVZETEK

Delo z mladostniki v vzgojnem zavodu pokaže, da vedno več mladostnikov iz najrazličnejših razlogov kaže razdiralno vedenje ter da so mladostniki vse bolj ogroženi, pogosto tudi akutno. Nujno je vzpostaviti sodelovanje na vseh ravneh, kar mora podpreti tudi zakonodaja s financiranjem programov. Ključno je okrepiti zgodnjo obravnavo otrok in družin.

Ključne besede: mladostniki, čustvene in vedenjske motnje, razdiralno vedenje, vzgojni zavod.

ABSTRACT

Working with adolescents in the juvenile facility indicates the increase in the number of aggressive behaviour for various reasons. Furthermore, adolescents are not only highly at risk, but also often acute. It is necessary

to establish cooperation at all levels, to have a supportive legislation by financing programmes. Therefore an early treatment and strengthening children and families is highly required.

Keywords: adolescents, emotional and behavioural disorders, aggressive behaviour, juvenile facilities.

Sekcija mladih / Student section

KVALITETNO PREŽIVLJANJE PROSTEGA ČASA V DIJAŠKEM DOMU

QUALITY SPENDING OF FREE TIME IN BOARDING SCHOOL

Tomaž Vugrin, Daniel Škofljanc, Nejc Požun, dijaki
Nataša Kokol, Metka Trunkelj Mirtič, mentorici
Dijaški in študentski dom Novo mesto, Slovenija
natas.a.kokol@guest.arnes.si

POVZETEK

Dijaški dom ponuja mladim raznolike možnosti za aktivno preživljanje prostega časa. Vključevanje v interesne dejavnosti je v tesni povezavi s pomembnim vseživljenjskega učenja in neformalnega izobraževanja, saj si dijaki tako nabirajo izkušnje, katere jim zgolj šolsko izobraževanje ne omogoča. V letošnjem šolskem letu smo izpeljali novo dejavnost, ki bi naj pritegnila mlade, in sicer filmsko delavnico. V sodelovanju z Luksuz produkcijo smo pripravili trimesečno filmsko delavnico kratkega filma. Temeljna ideja je bila posneti kratek film o dogajanju in življenju v dijaškem domu. Poleg tega smo želeli ustvariti promocijski film o dijaškem domu.

Ključne besede: prosti čas, filmska delavnica, soustvarjanje.

ABSTRACT

Bording school Novo mesto offers students a wide variety of opportunities for active free time. Integration in activities is in close connection with the importance of lifelong learning and non-formal education, because students accumulate experience, that their school education does not provide. This school year, we carried out a new activity, which was supposed to attract young people, namely movie workshop. In collaboration with »Luksuz production«, we have prepared a three-months long »movie workshop«. The basic idea was to make a short film about the life in boarding school.

In addition we also wanted to create a promotional film about ourselves as an establishment.

Keywords: active free time, movie workshop, collaboration.

DOMSKA SKUPNOST DIJAŠKEGA DOMA TABOR

BOARDING SCHOOL COMMUNITY TABOR

Nina Ošep in Neža Plesnik, *dijakinji*
Andreja Gimpelj in Saša Šterk, *mentorici projekta*
Dijaški dom Tabor, Ljubljana, Slovenija
andreja.gimpelj@guest.arnes.si

POVZETEK

Domska skupnost DDT deluje pod vodstvom dveh vzgojiteljic ter prireja in organizira večino aktivnosti, ki potekajo v popoldanskem prostem času dijakov. Domska skupnost sestavljata po dva dijaka vsake vzgojne skupine. Na rednih sestankih se dogovarjamo kako bi čim bolj popestrili dijaške dneve in poskrbeli, da dijakom nebi bilo nikoli dolgčas. Tako organiziramo razne plesse, igre brez meja, vsako leto pa sodelujemo pri organizaciji Tabora na Taboru, tako v jesenskem kot tudi spomladanskem času. Gre za teden ali več različnih prostočasnih aktivnosti, ki so seveda brezplačne in namenjene dijakom. Domska skupnost poleg vseh aktivnosti, ki jih prireja, poskuša dijakom zagotoviti kvalitetno življenje v dijaškem domu. Zato vsako leto na enega ali več izmed sestankov povabimo ravnatelja in mu predstavimo naše predloge za boljše delovanje dijaškega doma in za bolj kvalitetno življenje dijakov. Prav tako pa podamo predloge, ki bi izboljšali vzdušje in počutje dijakov. Nikoli pa ne pozabimo tudi na tiste, ki jim primanjkuje finančnih sredstev ali pa so bolni. V ta namen skozi celotno šolsko leto zbiramo zamaške, ki jih nato posredujemo dobrodelnim organizacijam. Dijaki si v domu tako lahko poiščejo nekaj kar jim bo popestrilo dan. Če nekomu ne ustrezajo dejavnosti, ki jih organizira Domska skupnost, se še vedno lahko pridruži interesnim dejavnostim v domu ali pa zagrabi žogo, pokliče prijatelja ter se skupaj podata na igrišče brcati žogo. Lahko pa se vsak večer sprost ob igranju namiznega nogometa ali pa ob biljardu v ŠPILU, ki je namenjen ravno temu. Dejavnosti je očitno več kot dovolj, da lahko vsak dijak aktivno in koristno preživi svoj prosti čas v dijaškem domu. V predstavitvi bo še podrobneje predstavljeno delo v Domski skupnosti. Poudarili bomo dobre plati Domske skupnosti, vendar pa bomo do njenega dela tudi kritični.

Ključne besede: dijaški dom, domska skupnost, odgovornost, aktivno sodelovanje, družabnost.

ABSTRACT

Boarding school community operates under the mentorship of the educators and organizes most of the activities that are happening during the free time of students. The Boarding school community consist of two representers of each group our students are divided in. On our regular meetings we are discussing what we can do to make life in Boarding school Tabor more lively. We are organizing balls, games without borders, movie nights, project Tabor na Taboru which is a week lasting event made out of different free and to everyone available activities. We have a big court where our students can play football, basketball or anything they want. In winter, when it's too cold to play outside, they can go to a club Špil where they can play pool, table football and darts. There is a lot of possibilities how to spend our free time. Among all activities that the Boarding school community organizes, it also tries to provide quality life in our community. So at least once a year our principal comes on our meetings. We present him our ideas of how to make life in boarding school better. We also don't forget about the ones with financial or health problems. For them we collect plugs through all school year and send later to charities.

In this representation we will describe more the work of our Boarding school community. We will talk about it's good sides but also stay critical.

Keywords: boarding school, boarding school community, responsibility, active participation, sociability.

CELOSTNA PODOBA NOVOLETNEGA AMBIENTA DIJAŠKEGA DOMA LIZIKE JANČAR

NEW YEAR'S DECORATION OF LIZIKA JANČAR BOARDING SCHOOL

Patricija Cehner, dijakinja

Rasta Fašmon, mentorica projekta

Dijaški dom Lizike Jančar, Maribor, Slovenija

rasta.fasmon@guest.arnes.si

POVZETEK

Članek obravnava postopek novoletne krasitve. Naloga prikaže novoletno okrasitev brez materialnih stroškov. Živimo v času, ko se moramo obnašati ekološko in trajnostno.

Ključne besede: novoletna okrasitev, dijaški dom, inovativnost dijakov.

ABSTRACT

The article deals with the process of New Year's decoration. The task represents costless New Year's decoration. We live in times when there is a need for environmentally responsible behavior.

Keywords: New Year's decoration, boarding school, student innovation.

PROJEKT ODGOVORNA POTROŠNJA
»MOJ DEŽNIK JE ZAME IN ZATE«
RESPONSIBLE CONSUMPTION
»MY UMBRELLA IS FOR ME AND FOR YOU«

Sara Jesenko, Suzana Tušar, dijakinji
Tina Vrčon, mentorica projekta
Dijaški dom SŠ Venó Pilon Ajdovščina, Slovenija
t.vrcon@gmail.com

POVZETEK

V prispevku predstavlja projekt, ki smo ga izpeljali v Dijaškem domu SŠ Venó Pilon Ajdovščina. Namen projekta je bilo osveščanje o pomenu varovanja okolja. Iz odsluženih dežnikov smo izdelovali nakupovalne torbice, ki nadomeščajo plastične vrečke. Torbice smo prodajali, izkupiček pa je bil namenjen šolskemu skladu naše šole.

Ključne besede: trajnostna potrošnja, recikliranje, skrb za okolje, dobrodelnost, osveščanje.

ABSTRACT

This article presents a project that was conducted in our boarding school Venó Pilon Ajdovščina. The purpose of the project was to make people aware of the importance of preservation of our the enviroment. We were making shopping bags, which replace plastic bags, out of old umbreallas. We were selling the bags and donated the money to our school fund.

Keywords: sustainable consumption, recycling, enviromental concern, charity, awareness.

PRENOVA MLADINSKE SOBE RENOVATING THE YOUTH ROOM

Petra Berčič in Erika Štremfelj, dijakinji
Tina Vrčon, mentorica projekta
Dijaški dom SŠ Veno Pilon Ajdovščina, Slovenija
t.vrcon@gmail.com

POVZETEK

V prispevku bova predstavili enega izmed projektov, ki smo ga izvajali v dijaškem domu SŠ Veno Pilon Ajdovščina. Ker smo dijaki in vzgojitelji usmerjeni v trajnostni razvoj, smo se odločili za prenavo mladinske sobe. Pri prenovi starih foteljev smo uporabili odpadni jeans, ki smo ga predhodno zbirali. V prenavo smo vložili veliko truda in časa, hkrati pa smo se naučili šivati na industrijske šivalne stroje. Z novo podobo mladinske sobe smo bili na koncu zelo zadovoljni.

Ključne besede: trajnostni razvoj, recikliranje, prenova, ustvarjalnost, mladinska soba.

ABSTRACT

In this article we are going to present one of the projects that was implemented in our boarding school. As the students and dormitory teachers are focused on sustainable development, we decided to renovate our youth room. We had collected wasted jeans and used it for the renovation of old armchairs. We invested a lot of effort and time in this renovation but at the same time we learned how to sew by using industrial sewing machines. At the end we were really satisfied with the new look of the youth room.

Keywords: sustainable development, recycling, renovation, creativity, youth room.

KO DIJAKI DD MARIBOR STOPIMO SKUPAJ: AKTIVNO SOUSTVARJANJE PREDSTAVITVENEGA FILMA

WHEN STUDENTS OF THE MARIBOR BOARDING SCHOOL COME TOGETHER: THE ACTIVE CO-CREATION OF OUR PROMOTIONAL VIDEO

Tjaša Jerebič, dijakinja

Pija Kristan, mentorica projekta

Dijaški dom Maribor, Maribor, Slovenija

pija.kristan@gmail.com

POVZETEK

Naloge dijaškega doma so, da dijakom zagotavlja kakovostno, raznoliko in ustvarjalno izrabo prostega časa ter spodbuja, razvija in pogloblja njihovo znanje, interese in zanimanja, hkrati pa izobrazuje in vzgaja za medsebojno strpnost, spoštovanje in sodelovanje. To lahko dijaški dom najučinkoviteje doseže z aktivno participacijo dijakov v domskih dejavnostih, pri čemer so dijaki udeleženi v vseh korakih določenega projekta, od zasnove do končnega produkta. V Dijaškem domu Maribor smo to skušali udejanjiti s projektom soustvarjanja predstavitvenega filma za dijaški dom. Dijaki smo se preizkusili v vlogah snemalcev, režiserjev, montažerjev, igralcev in statistov, iz projekta pa izhaja veliko prednosti: (medgeneracijsko) druženje, seznanjanje (bodočih) dijakov o domskih dejavnostih, nabiranje izkušenj, razvijanje (novih) spretnosti in sposobnosti ter aktivna vloga dijakov pri soustvarjanju predstavitvenega filma.

Ključne besede: predstavitveni film, aktivno sodelovanje, soustvarjanje, druženje, prenos znanj.

ABSTRACT

The aims of a boarding school are to ensure students experience quality free time in diverse and creative ways; to encourage, develop and strengthen their knowledge and interests, and to also educate students for mutual tolerance and acceptance, respect and cooperation. This can most effectively be achieved by the active participation of students in the boarding school's activities, which means the students are involved in every step of the realisation of a project: from the idea to the execution itself. The Maribor Boarding School tried to realise these aims through students actively co-creating a promotional video for the boarding school. Students therefore engaged in filming, directing, editing, acting, as well as being extras. Many benefits have arisen from this project which include (intergenerational) socialising, informing (prospective) students about the boarding school's activities, gaining experience, developing (new) skills and abilities, as well as the students actively participating in the co-creation of the promotional video.

Keywords: promotional video, active cooperation, co-creation, socialising, transfer of knowledge.